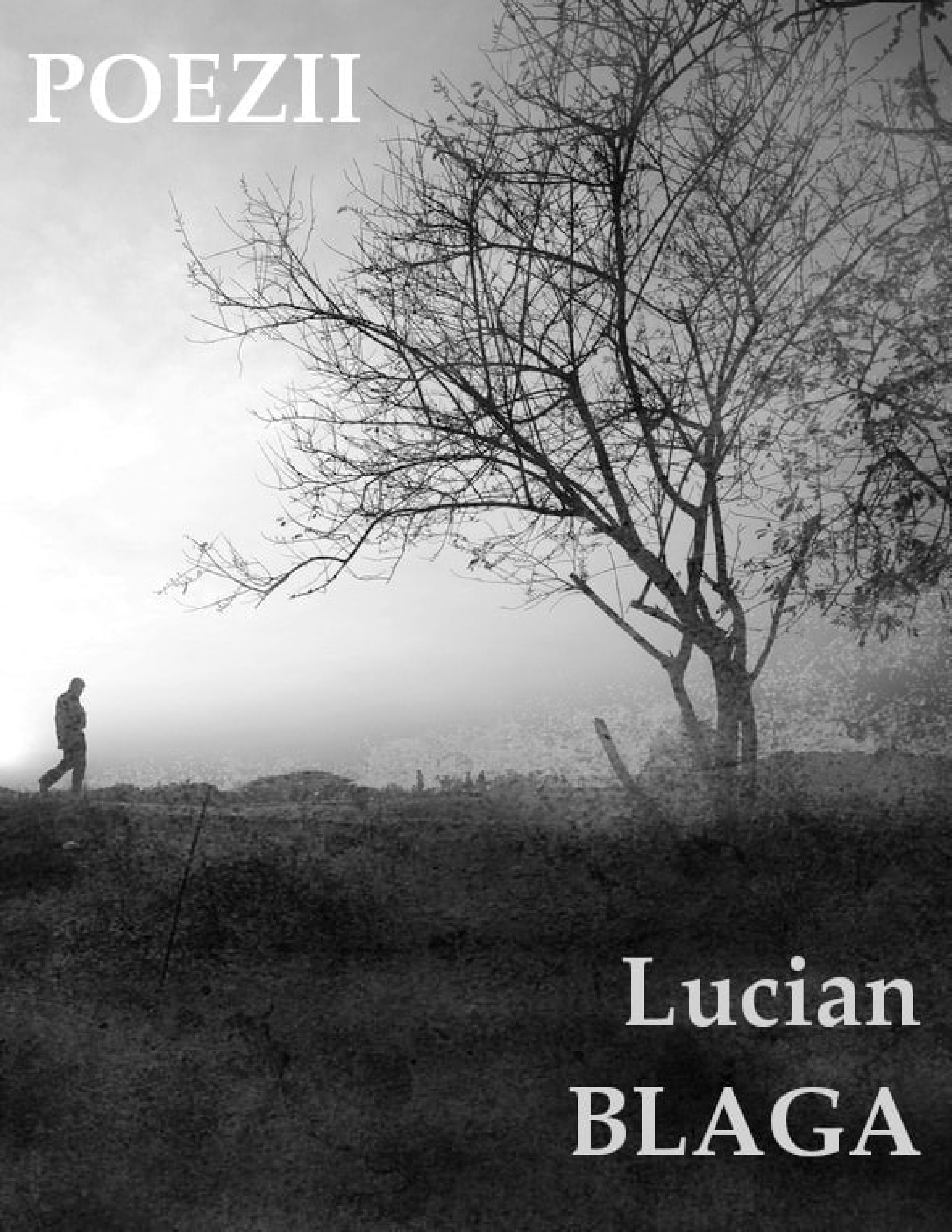

POEZII
Lucian
BLAGA

LUCIAN BLAGA
(1895-1961)

POEZII

POEMELE LUMINII

EU NU STRIVESC COROLA DE MINUNI A LUMII

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii
și nu ucid
cu mintea tainele, ce le-ntâlnesc
în calea mea
în flori, în ochi, pe buze ori morminte.
Lumina altora
sugrumă vraja nepătrunsului ascuns
în adâncimi de întuneric,
dar eu,
eu cu lumina mea sporesc a lumii taină —
și-n tocmai cum cu razele ei albe luna
nu micșorează, ci tremurătoare
mărește și mai tare taina nopții,
așa îmbogățesc și eu întunecata zare
cu largi fiori de sfânt mister
și tot ce-i nențeles
se schimbă-n nențelesuri și mai mari
sub ochii mei —
căci eu iubesc
și flori și ochi și buze și morminte.
[1919]

LUMINA

Lumina ce-o simt
năvălindu-mi în piept când te văd
oare nu e un strop din lumina
creată în ziua dintâi,
din lumina aceea-nsetată adânc de viață?

Nimicul zăcea-n agonie,
când singur plutea-n întuneric și dat-a
un semn Nepătrunsul:

"Să fie lumină!"

O mare
și-un vifor nebun de lumină
făcutu-s-a-n clipă:
o sete era de păcate, de doruri, de-avânturi, de patimi,
o sete de lume și soare.

Dar unde-a pierit orbitoarea
lumină de-atunci —cine știe?

Lumina ce-o simt năvălindu-mi
în piept când te văd —minunato,
e poate că ultimul strop
din lumina creată în ziua dintâi.
[1919]

VREAU SĂ JOC!

O, vreau să joc, cum niciodată n-am jucat!
Să nu se simtă Dumnezeu
în mine
un rob în temniță - încătușat.
Pământule, dă-mi aripi:
săgeată vreau să fiu, să spintec
nemărginirea,
să nu mai văd în preajmă decât cer,
deasupra cer,
și cer sub mine—
și-aprins în valuri de lumină
să joc
străfulgerat de-avânturi nemaipomenite
ca să răsufle liber Dumnezeu în mine,
să nu cârtească:
"Sunt rob în temniță!"
[1919]

PĂMÂNTUL

Pe spate ne-am întins în iarbă: tu și eu.
Văzduh topit ca ceara-n arșița de soare
curgea de-a lungul peste miriști ca un râu.
Tăcere-apăsătoare stăpânea pământul
și-o întrebare mi-a căzut în suflet până-n fund.

N-avea să-mi spună
nimic pământul? Tot pământu-acesta
neîndurător de larg și-ucigător de mut,
nimic?

Ca să-l aud mai bine mi-am lipit
de glii urechea - îndoielnic și supus-
și pe sub glii ți-am auzit
a inimei bătaie zgomotoasă.

Pământul răspundea.
[1919]

GORUNUL

În limpezi depărtări aud din pieptul unui turn
cum bate ca o inimă un clopot
și-n zvonuri dulci
îmi pare
că stropi de liniște îmi curg prin vine, nu de sânge.
Gorunule din margine de codru,
de ce mă-nvinge
cu aripi moi atâta pace
când zac în umbra ta
și mă dezmierzi cu frunza-ți jucăușă?

O, cine știe? - Poate că
din trunchiul tău îmi vor ciopli
nu peste mult sicriul,

și liniștea
ce voi gusta-o între scândurile lui
o simt pesemne de acum:
o simt cum frunza ta mi-o picură în suflet —
și mut
ascult cum crește-n trupul tău sicriul,
sicriul meu,
cu fiecare clipă care trece,
gorunule din margine de codru.
[1919]

MUGURII

Un vânt de seară
aprins sărută cerul la apus
și-i scoate ruji de sânge pe obraji.
Trântit în iarbă rup cu dinții —
gândind aiurea —mugurii
unui vlăstar primăvăratic.
Îmi zic: "Din rnuguri
amari înfloresc potire grele de nectar"
și cald din temelii tresar
de-amarul tinerelor mete patimi.
[1919]

DIN PĂRUL TĂU

Înțelepciunea unui mag mi-a povestit odată
de-un văl grin care nu putem străbate cu privirea,
păinjeniș ce-ascunde pretutindeni firea,
de nu vedem nimic din ce-i aievea.
Și-acum, când tu-mi îneci obrajii, ochii
în părul tău,
eu, amețit de valurile-i negre și bogate,
visez
că vălul ce preface în mister
tot largul lurnii e urzit

din părul tău —
și strig,
și strig,
și-ntâia oară simt
întreaga vrajă ce-a cuprins-o magul
în povestea lui.
[1919]

LA MARE

Vițe roșii,
vițe verzi sugrumă casele-n lăstari sălbatici
și vânjoși —asemenea unor polipi ce-și
strâng în brațe prada.
Soarele în răsărit —de sânge-și spală-n mare
lăncile, cu care a ucis în goană noaptea
ca pe-o fiară.
Eu
stau pe țărm și —sufletul mi-a dus de-acasă.
S-a pierdut pe-o cărăruie-n nesfârșit și nu-și găsește
drumul înapoi.
[1919]

NOI ȘI PÂMÂNTUL

Atâtea stele cad în noaptea asta.
Demonul nopții ține parcă-n mâni pământul
și suflă peste el scântei ca peste-o iască
năprasnic să-l aprindă.
În noaptea asta-n care cad
atâtea stele, tânărul tău trup
de vrăjitoare-mi arde-n brațe
ca-n flacările unui rug.
Nebun,
ca niște limbi de foc eu brațele-mi întind,
ca să-ți topesc zăpada urnerilor goi,
și ca să-ți sorb, flămând să-ți mistui

puterea, sângele, mândria, primăvara, totul.
In zori când ziua va aprinde noaptea,
când scrumul nopții o să piară dus
de-un vânt spre-apus,
în zori de zi aș urea să fim și noi
cenușă,
noi și —pământul.
[1919]

LINISTE

Atâta liniște-i în jur de-mi pare că aud,
cum se izbesc de geamuri razele de lună.
În piept
mi s-a trezit un glas străin
și-un cântec cântă-n mine-un dor ce nu-i al meu.
Se spune că strămoși cari au murit fără de vreme,
cu sânge tânăr încă-n vine,
cu patimi mari în sânge,
cu soare viu în patimi,
vin,
vin să-și trăiască mai departe în noi
viata netrăită.
Atâta liniște-i în jur de-mi pare că aud
cum se izbesc de geamuri razele de lună.

O, cine știe —suflete,-n ce piept îți vei cânta
și tu odată peste veacuri
pe coarde dulci de liniște,
pe harfă de-ntuneric —dorul sugrumat
și frânta bucurie de viață? Cine știe? Cine știe?
[1919]

FRUMOASE MÂNI

Presimt:
frumoase mâni, cum îmi cuprindeți astăzi cu

căldura voastră capul plin de visuri,
așa îmi veți ținea odată
și urna cu cenușa mea.
Visez:
frumoase mâni, când buze calde-mi vor sufla
în vânt cenușa,
ce-o s-o țineți în pălmi ca-ntr-un potir,
veți fi ca niște flori,
din care boarea-mprăștie —polenul.
Și plâng:
veți fi încă așa de tinere atunci, frumoase mâni.
[1919]

LACRIMILE

Când izgonit din cuibul veșniciei
întâiul om
trecea uimit și-ngândurat prin codri ori pe câmpuri,
îl chinuiau mustrându-l
lumina, zarea, norii —și din orice floare
îl săgeta c-o amintire paradisul —
Și omul cel dintâi, pribeagul, nu știa să plângă.
Odată, istovit de-albastrul prea senin
al primăverii,
cu suflet de copil întâiul om
căzu cu fața-n pulberea pământului:
"Stăpâne, ia-mi vederea,
ori dacă-ți stă-n putință împăinjenește-mi ochii
c-un giulgiu,
să nu mai văd
nici flori, nici cer, nici zâmbetele Evei și nici nori,
căci, vezi —lumina lor mă doare".
Și-atuncea Milostivul într-o clipă de-ndurare
îi dete —lacrimile.
[1919]

MI-AȘTEPT AMURGUL

În bolta înstelată-mi scald privirea—
și știu că și eu port
în suflet stele multe, multe
și căi lactee,
minunile-ntunericului.
Dar nu le văd,
am prea mult soare-n mine
de-aceea nu le văd.
Aștept să îmi apună ziua
și zarea mea pleoapa să-și închidă,
mi-aștept amurgul, noaptea și durerea,
să mi se-ntunece tot cerul
și să răsară-n mine stelele,
stelele mele,
pe care încă niciodată
nu le-am văzut.
[1919]

DAR MUNȚII —UNDE-S?

Din strașina curat-a veșniciei
cad clipele ca picurii de ploaie.
Ascult și sufletul își zice,
Eu am crescut hrănit de taina lumii
și drumul meu îl ține soarta-n palme,
nemărginirea sărutatu-m-a pe frunte
și-n pieptu-mi larg
credința mea o sorb puternică din soare.
Din strașina carat-a veșniciei
cad clipele ca picurii de ploaie.
Ascult și sufletul se-ntreabă:
Dar muntii —unde-s? Muntii
pe cari să-i mut din cale cu credința mea?
Nu-i văd,
îi vreau, îi strig și —nu-s!

[1919]

FIORUL

E moartea-atunci la căpătâiul meu?
În miez de noapte,
când luna-și varsă peste mine aiurita ei privire,
când zbor de lilieci
pe fruntea-i de-ntuneric imi sărută geamul,
simt câteodată un fior
din creștet străbătându-mi trupul,
întocrnai ca și cum mâni reci
mi s-ar juca în păr cu degete de gheață.
E moartea-atunci la căpătâiul meu?
Și în lamina lumii
îmi numără ea oare firele cărunte?
[1919]

NU-MI PRESIMȚI?

Nu-mi presimți tu nebunia când auzi
cum murmură viata-n mine
ca un izvor
năvalnic într-o peșteră răsunătoare?
Nu-mi presimți văpaia când în brațe
îmi tremuri ca un picur
de rouă-îmbrățișat
de raze de lumină?
Nu-mi presimți iubirea când privesc
cu patimă-n prăpastia din tine
și-ți zic:
O, niciodată n-am văzut pe Dumnezeu
mai mare!?
[1919]

LUMINA RAIULUI

Spre soare râd!
Eu nu-mi am inima în cap,
nici creieri n-am în inimă.
Sunt beat de lume și-s păgân!
Dar oare ar rodi-n ogorul meu
atâta râs făr' de căldura răului?
Și-ar înflori pe buza ta atâta vrajă,
de n-ai fi frământată,
Sfânto,
de voluptatea-ascunsă a păcatului?
Ca un eretic stau pe gânduri și mă-ntreb:
De unde-și are raiul —
lumina?— Știu: Îl luminează iadul
cu flacările lui !
[1919]

SCOICA

C-un zâmbet îndrăzneț privesc în mine
și inima
mi-o prind în mână. Tremurând
îmi strâng comoara la ureche și ascult.
Îmi pare
că țin în mâni o scoică
în care
prelung și neînțeles
răsună zvonul unei mări necunoscute.
O, voi ajunge, voi ajunge
vreodat' pe malul
acelei mări, pe care azi
o simt,
dar nu o văd?
[1919]

TREI FEȚE

Copilul râde:

"Înțelepciunea și iubirea mea a jocul!
" Tânărul cântă:
"Jocul și-nțelepciunea mea-i iubirea!
" Bătrânul tace:
"Iubirea și jocul meu e-nțelepciunea!"
[1919]

MARTIE

Din caier încâlcit de nouri
toarce vântul
fire lungi de ploaie.
Flușturatici fulgi de nea
s-ar așeza-n noroi,
dar cum li-e silă —
se ridică iar
și zboară să-și găsească
cuib pe rarnuri.
Vânt și-i frig —
iar mugurii
prea lacomi de lumină
își zgulesc acum
urechile în guler.
[1919]

CRESC AMINTIRILE

Într-un amurg, sunt ani de-atunci,mi-am zgâriat
stăruitor
în scoarta unui arbor —numele—
cu slove mici, stângace și subțiri.
Azi am văzut din întâmplare
cum slovele-au crescut din cale-afară —uriașe.
Așa îți tai și tu copilo numele
în inima-mi supusă
mărunt, mărunt, ca un ștrengar.
Și după ani

și ani de zile-l vei găsi
cu slove-adânci și uriașe.
[1919]

EVA

Când șarpele întinse Evei mărul, îi vorbi
c-un glas ce răsuna
de printre frunze ca un clopoțel de-argint.
Dar s-a-ntâmplat că-i mai șopti apoi
și ceva în ureche
încet, nespus de-ncet,
ceva ce nu se spune în scripturi.
Nici Dumnezeu n-a auzit ce i-a șoptit anume,
cu toate că a ascultat și el.
Și Eva n-a voit s-o spună nici lui
Adam.
De-atunci femeia-ascunde sub pleoape-o taină
și-și mișcă geana parc-ar zice
că ea știe ceva
ce noi nu știm,
ce nimenea nu știe,
nici Dumnezeu chiar.
[1919]

VISĂTORUL

Spânzurat de aer printre ramuri
se frământă în mătasa-i
un paianjen.
Raza lunii
l-a trezit din somn.
Ce se zbate? A visat că
raza lunii-i fir de-al lui și
cearc-acuma să se urce
până-n ceruri, sus, pe-o rază.
Se tot zbate îndrăznetul

și s-azvârle.
Și mi-e teamă
c-o să cadă —visătorul.
[1919]

VESIVICUL

Nedumirit îl cauți și dibuind în întuneric
i-adulmeci urma-n tine ori în slava lumii,
avântul îl presimte-n zilele de mâne
și-n nopțile ce-au fost găsește-l resignarea.
Un văl de nepătruns ascunde veșnicul în beznă.
Nu-l vede nimeni, nimeni—
și totuși află-l fiecare,
așa cum eu îți aflu buzele pe întuneric,
iubita mea, în miez de noapte, când șoptim
în taină vorbe mari despre-nțelesul vieții.
[1919]

IZVORUL NOPTII

Frumoaso,
ți-s ochii-așa de negri încât seara
când stau culcat cu capu-n poala ta
îmi pare
că ochii tăi, adâncii, sunt izvorul
din care tainic curge noaptea peste văi
și peste munți și peste șesuri,
acoperind pământul
c-o mare de-ntuneric.
Așa-s de negri ochii tăi,
lumina mea.
[1919]

GHIMPII

Eram copil. Mi-aduc aminte, culegeam
odată trandafiri sălbatici.
Aveau atâția ghimpi,
dar n-am voit să-i rup.
Credeam că-s /- muguri,
și-au să înflorească.
Te-am întâlnit apoi pe tine. O, câți ghimpi,
câți ghimpi aveai,
dar n-am voit să te despoi —
credeam c-o să-nflorească.
Azi toate astea-mi trec
pe dinainte și zâmbesc. Zâmbesc
și hoinăresc prin văi
zburdalnic în bătaia vântului. Eram copil.
[1919]

INIMA

O, inima! Mărturisiri afunde and în ea.
Uimit eu mintea mi-o ascot
și-n înțelesuri mari
zvâcnirea i-o destram.
O, inima:
nebună, când se zbate-n joc sălbatic,
atunci,
atunci îmi spune că din lutul ei
a fost făcut pe vremuri vasul
în care Prometeu a coborât din cer
aprinsul jar ce l-a furat din vatra zeilor,
în timp ce zorile se ridicau peste Olimp
și-și ascundeau în poală stelele
ca un zgârcit comoara sa de aur.
O, inima: când para ea și-o năbușește
c-un giulgiu de lirușțe,
atunci îmi cântă
că lutul ei a fost odată un potir de lotus,
în care a căzut o lacrimă curată ca lumina

din ochii celui dintâi sfânt și mare visător
care-a simțit îmbrățișarea veșniciei
și straniul fior
al înțelesului ce stăpânește deopotrivă
apusul, răsăritul, cerul, marea.
O, inima: amurguri când se lasă grele peste ea,
aud cum tainic îmi șoptește
că ea a lute-n care-odinioară pe Golgota
s-a scurs șiroaie sângele din trupul lui Isus,
când ghimpii îl mușcau cu niște ochi de farisei.
O, inima: când pieptul ea mi-l spurge
cu bătăi de plumb,
atunci imi strigă îndrăzneață
că peste veacuri lungi și goale și pustii,
când Dumnezeu se va-ndemna
să fac-o altă lume
și-o omenire
din neamuri mari de zei,
Stăpânul bun va plămădi atunci din lutul ei
pe noul Adam.
[1919]

STALACTITA

Tăcerea mi-este duhul
și-ncremenit cum stau și pașnic
ca un ascet de piatră,
îmi pare
că sunt o stalactită într-o grotă uriașă,
în care cerul este bolta.
Lin,
lin,
lin —picuri de lumină
și stropi de pace —cad necontenit
din cer
și împietresc —în mine.
[1919]

SUS

Pe-un pisc.
Sus. Numai noi doi.
Așa: când sunt cu tine
mă simt nespus de-aproape
de cer.
Așa de-aproape,
de-mi pare că de ți-aș striga
în zare - numele
i-aș auzi ecoul
răsfrânt de bolta cerului.
Numai noi doi.
Sus.
[1919]

NOAPTE

Pe lună, când ne scapără-n argintul nopții
pocalele de vin ca niște ochi de fiară,
cu un surâs amețitor tu-mi răscolești
tot furnicarul de porniri,
cari nu-și mai afl-apoi odihna.
Sub ocrotirea limpede a zării
biruitoare mă privești
și-n ochii mei te oglindești
strălucitoare, mândră și păgână.
Iar eu încet, nespus de-ncet
pleoapele-mi închid,
îmbrățișând cu ele tainic
icoana ta din ochii mei,
surâsul tău, iubirea și lamina ta -
pe lună, când ne scapără-n argintul nopții
pocalele de vin ca niște ochi de fiară.
[1919]

LEGENDĂ

Strălucitoare-n poarta raiului
sta Eva.
Privea cum ranele amurgului se vindecau pe boltă
și visătoare
mușca din mărul
ce i l-a-ntins ispita șarpelui.
Fără de veste
un sâmbure i-ajunse între dinți din fructul blestemat.
Pe gânduri dusă Eva î1 suflă în vânt,
iar sâmburele se pierdu-n țărână, unde încolți.
Un măr crescu acolo - și altii îl urmară
prin lungul șir de veacuri.
Și trunchiul aspru și vânjos al unuia din ei
a fost acela
din care fariseii meșteri
ciopliră crucea lui Isus.
Oh, sâmburele negru aruncat în vânt
de dinții albi ai Evei.
[1919]

PRIMĂVARĂ

Visător cu degetele-i lungi pătrunde vântul
printre ramuri și pe fire de paianjen
cântă bietul ca pe-o harfă.

Albi pe fruntea ta-și deschid subțirile pleoape
trandafirii,
fragezi ca fiorii unor tăinuite presimțiri,
tremurând de neastâmpărul ce-ți joacă
viu și cald în vine.

Lacomi și flămânzi îmi strigă ochii,
veșnic nesătui ei strigă
după ochii tăi - scăpărătorii -

cari de luminoși ce-ți sunt, copilo,
nu văd niciodată umbre.
[1919]

DORUL

Setos îți beau mireasma și-ți cuprind obrajii
cu palmele-amândouă, cum cuprinzi
în suflet o minune.
Ne arde-apropierea, ochi în ochi cum stăm.
Și totuși tu-mi șoptești: "Mi-așa de dor de tine'"
Așa de tainic tu mi-o spui și dornic, parc-aș fi
pribeag pe-un alt pământ.

Femeie,
ce mare porți în inimă și cine ești?
Mai cântă-mi înc-o dată dorul tău,
să te ascult
și clipele să-mi pară niște muguri plini,
din care înfloresc aievea - veșnicii.
[1919]

VEI PLÂNGE MULT ORI VEI ZÂMBI?

Eu
nu mă căiesc
c-am adunat în suflet și noroi -
dar mă gândesc la tine.
Cu gheare de lumină
o dimineață-ți va ucide-odată visul
că sufletul mi-așa curat
cum gândul tău îl vrea,
cum inima iubirii tale-l crede.
Vei plânge mult atunci ori vei ierta?
Vei plânge mult ori vei zâmbi
de razele acelei dimineți,
în care eu ți-oi zice fără umbră de căință:

"Nu știi
că numa-n lacuri cu noroi în fund cresc nuferi?"
[1919]

PAX MAGNA

De ce-n aprinse dimineți de vară
mă simt un picur de dumnezeire pe pământ
și-ngenunchez în fața mea ca-n fața unui idol?
De ce-ntr-o mare de lumină mi se-neacă eul
ca para unei facle în văpaia zilei?
De ce în nopți adânci de iarnă,
când sori îndepărtați s-aprind pe cer
și ochi de lupi prădalnici pe pământ,
un glas îmi strigă ascuțit din întuneric
că dracul nicăiri nu râde mai acasă
ca-n pieptul meu?
Pesemne - învrăjbiți
de-o veșnicie Dumnezeu și cu Satana
au înțeles că e mai mare fiecare
dacă-și întind de pace mâna. Și s-au împăcat
în mine: împreună picuratu-mi-au în suflet
credința și iubirea și-ndoiala și minciuna.

Lumina și păcatul
îmbrățișându-se s-au înfrățit în mine-ntâia oară
de la-nceputul lumii, de când îngerii
strivesc cu ură șarpele cu solzii de ispită,
de când cu ochii de otravă șarpele pândește
călcâiul adevărului să-l muște-nveninându-l.
[1919]

MELANCOLIE

Un vânt răzleț își șterge lacrimile reci
pe geamuri. Plouă.
Tristeți nedeslușite-mi vin, dar toată

durerea
ce-o simt n-o simt în mine,
în inimă,
în piept,
ci-n picurii de ploaie care curg.
Și altoită pe ființa mea imensa lume
cu toamna și cu seara ei
mă doare ca o rană.
Spre munți trec nori cu ugerele pline.
Și plouă.
[1919]

O TOAMNĂ VA VENI

O toamnă va veni cândva târziu,
când tu iubito-mi vei cuprinde gâtul tremurând
și strâns vei atârna de mine cum atârnă o cunună
de flori uscate
de stâlpul alb de marmoră al unei cripte.

O toamnă va veni și-o să-ți despoaie
de primăvară trupul, fruntea, nopțile și dorul
și-ți va răpi petalele și zorile
lăsându-ți doar amurgurile grele și pustii.

O toamnă va veni și, mașteră,
din toate florile ce le-ai avut vreodată
numai pe-acelea n-o să ți le ia
ce-o să le-așterni peste mormânturile tuturor
acelora care se duc pe veci
cu primăvara ta.
[1919]

STELELOR

C-o mare de îndemnuri și de oarbe năzuinți
în mine

mă-nchin luminii voastre, stelelor,
și flacări de-adorare
îmi ard în ochi, ca-n niște candele de jertfă.
Fiori ce vin din țara voastră îmi sărută
cu buze reci de gheață trupul
și-nmărmurit vă-ntreb:
spre care lumi vă duceți și spre ce abisuri?
Pribeag cum sunt,
mă simt azi cel mai singuratic suflet
și străbătut de-avânt alerg, dar nu știu - unde.
Un singur gând mi-e rază și putere:
o, stelelor, nici voi n-aveți
în drumul vostru nici o țintă,
dar poate tocmai de aceea cuceriți nemărginirea!
[1919]

PAȘII PROFETULUI

PAN

Acoperit de frunze veștede pe-o stâncă zace Pan.
E orb și a bătrân.
Pleoapele-i sunt cremene,
zadarnic cearc-a mai clipi,
căci ochii-i s-au închis - ca melcii - peste iarnă.
Stropi calzi de rouă-i cad pe buze:
unu,
doi,
trei.
Natura își adapă zeul.

Ah, Pan!
Îl văd cum își întinde mâna, prinde-un ram
și-i pipăie
cu mângâieri ușoare mugurii.

Un miel s-apropie printre tufișuri.
Orbul îl aude și zâmbește,
căci n-are Pan mai mare bucurie
decât de-a prinde-n palme-ncetișor căpșorul mieilor
și de-a le căuta cornițele sub năstureii moi de lână.
Tăcere.

În juru-i peșterile cască somnoroase
și i se mută-acum și lui căscatul.
Se-ntinde și își zice:
"Picurii de rouă-s mari și calzi,
cornițele mijesc,
iar mugurii sunt plini.
Să fie primăvară?"
[1920]

ÎNFRIGURARE

Livada s-a încins în somn. Din genele-i de stufuri
strâng lacrimi de văpaie:
licurici.

Pe coastă-n vreji de nouri
crește luna.

Mâni tomnatice întinde noaptea mea spre tine
și din spuma de lumin-a licuricilor verzui
ți-adun în inimă surâsul.
Gura ta e strugure-nghețat.

Numai marginea subțire-a lunii
ar mai fi așa de rece
- de-aș putea să i-o sărut -
ca buza ta.

Îmi ești aproape.
Prin noapte simt o pâlpâire de pleoape.
[1921]

AMURG DE TOAMNĂ

Din vârf de munți amurgul suflă
cu buze roșii
în spuza unor nori
și-ațâță
jeraticul ascuns
sub vălul lor subțire de cenușă.

O rază
ce vine goană din apus
și-adună aripile și se lasă tremurând
pe-o frunză:
dar prea e grea povara -

și frunza cade.

O, sufletul!
Să mi-l ascend mai bine-n piept
și mai adânc,
să nu-l ajungă nici o rază de lumină:
s-ar prăbuși.

E toamnă.
[1919]

VENIȚI DUPĂ MINE, TOVARĂȘI!

Prietenilor mei

Veniți lângă mine, tovarăși! E toamnă,
se coace
pelinul în boabe de struguri
și-n gușe de viperi veninul.

C-un chiot vreau astăzi să-nchin
în cinstea sălbaticei mele minuni, care pleacă
lăsându-mă singur,
cu plânsul,
cu voi,
și cu toamna.
Veniți mai aproape! - Și cel care are
urechi de-auzit să audă:
durerile nu sunt adânci decât atuncea când râd.
Să râdă deci astăzi în mine
amarul
și-n hohote mari să-și arunce pocalul în nori!

Veniți lângă mine, tovarăși, să bem!
Ha, ha! Ce licărește-așa straniu pe cer?
E cornul de lună?
Nu, nu! E un ciob dintr-o cupă de aur,

ce-am spart-o de boltă
cu bratul de fier.

Sunt beat și aș vrea să dărâm tot ce-i vis,
ce a temple și-altar!
Veniți lângă mine, tovarăși! Ca mâne-o să mor,
dar vă las moștenire
superbul meu crania, din care să beți
pelin
când vi-e dor de viață,
și-otravă
când vreți să-mi urmați! - Veniți după mine, tovarăși!
[1919]

VARĂ

La orizont - departe - fulgere fără de glas
zvâcnesc din când în când
ca niște lungi picioare de păianjen - smulse
din trupul care le purta.

Dogoare.

Pământu-ntreg e numai lan de grâu
și cântec de lăcuste.

În soare spicele își țin la sân grăunțele
ca niște prunci ce sug.
Iar timpul își întinde leneș clipele
și ațipește între flori de mac.
La ureche-i țârâie un greier.
[1920]

LEAGĂNUL

Doamnei Eugenia Brediceanu

Eram așa de obosit
și suferеam.
Eu cred că suferеam de prea mult suflet.

Pe dealuri zorile își deschideau pleoapele
și ochii înroșiți de neodihnă.

Pierdut - m-am întrebat:
Soare,
cum mai simți nebuna bucurie
de-a răsări?

Și-n dimineața-aceea fără somn
cum colindam cu pași de plumb
într-un ungher ascuns am dat de-un leagăn.
Păianjenii-și țeseau în el măruntele lor lumi,
iar carii-i măcinau tăcerea.

L-am privit cu gândul larg deschis.
Era leagănul
în care-o mână-mbătrânită azi de soarta mea
mi-a legănat
întâiul somn și poate-ntâiul vis.

Cu degetele amintirii
mi-am pipăit
încet,
încet,
trecutul ca un orb
și fără să-nțeleg de ce
m-am prăbușit
și-n hohote
am început să plâng deasupra leagănului meu.

Eram așa de obosit
de primăveri,
de trandafiri,

de tinerețe
și de râs.
Aiurind mă căutam în leagănul bătrân
cu mâinile pe mine însumi
- ca prunc.
[1920]

GÂNDURILE UNUI MORT

De mână-aș prinde timpul ca să-i pipăi
pulsul rar de clipe.
Ce-o fi acuma pe pământ?
Mai curg aceleași stele peste fruntea lui în stoluri
și din stupii mei
mai zboară roiuri de albine spre păduri?

Tu, inirnă, ești liniștită-acum!
Mult a trecut
de când îmi răsfrângeai în pieptul scund
un soare nou în fiecare dimineată
și-o suferință veche-n orișice amurg?
O zi?
Sau poate veacuri?

Un stânjen doar deasupra mea-i lumină.
Flori cu sâni de lapte îmi apasă lutul.
Să pot
eu mi-aș întinde mâna și le-aș strânge-ntr-un mănunchi
să le cobor la mine,
dar
pământul poate nu mai are flori.

Gândul meu și veșnicia seamănă
ca niște gemeni.
Ce lume se va zbate azi în valurile zilei?
Ades un zgomot surd mă face să tresar.
Să fie pașii sprinteni ai iubitei mele,

sau e moartă și ea
de sute și de mii de ani?

Să fie pașii mici și guralivi ai ei,
sau poate pe pământ e toamnă
și niște fructe coapte-mi cad rnustoase, grele,
pe mormânt,
desprinse dintr-un pom, care-a crescut din mine?
[1921]

ÎN LAN

De prea mult aur crapă boabele de grâu.
Ici-colo roșii stropi de mac
și-n lan
o fată
cu gene lungi ca spicele de orz.
Ea strânge cu privirea snopii de senin ai cerului
și cântă.

Eu zac în umbra unor maci,
fără dorinți, fără mustrări, fără căințі
și fără-ndemnuri, numai trup
și numai lut.
Ea cântă
și eu ascult.
Pe buzele ei calde mi se naște sufletul.
[1919]

DIN COPILĂRIA MEA

Pentru mica mea nepoțică Gigi,
căreia nu-i plac decât versurile cu rimă

Păşteam cu alții gâștele-n arinişti.
Cu gângurit de aur îmi venea câte-un boboc
și îmi prindea cu prietenie-n cioc

sfârcul urechii,
și plopii tremurau, străvechii.

Când toropit priveam prin gene
cum boii se mișcau prin flori de sânziene
pe sub sălcii,
mă miram că ei nu văd
cu vârful coarnelor ca melcii,
și boii - boii-și rumegau căldura pe sub sălcii.

Când mă trânteam în pajiște pe spate
cu ochii către bolta în senin,
mă-nchipuiam întins cu foalele pe cer,
lin
răzimat pe coate.

Și-mi mai aduc aminte:
într-un lan de cânepă
o sperietoare pestriță de paseri
se sprijinea
în par, ca vânturi s-o alinte.
Ciorchine de turbări avea cercei,
o vrabie-și făcuse cuib în pălăria ei.
Râdeau copiii toți de ea,
dar mie mi-era milă
și-o iubeam.

Eram mic
și singur socoteam: ea mi-e aproapele
și o iubeam.
Și mă credeam un mucenic.
[1921]

LA MÂNĂSTIRE

De trei zile luna crește ca un fagure
de miere într-un stup.

La mânăstire vine-o babă. Zice:
"Stareț purtător de bolți cerești,
să faci o rugăciune
de ieșirea sufletelului din trup".

"Pentru cine?"

"Pentru mine."

Luna - s-a coborât pe-o biblie
și de pe file
privește înapoi la chipul ei spre cer.

Cu miros de ger în lână vine un bătrân.
Îi sunt obrajii zdrențuiți
întocmai ca un prapur vechi:
"Părinte bun, ți-aduc o pâne și un strop
de vin, ca să se roage la altar blândețea ta".

"Pentru cine?"
"Pentru turma de oițe."

Într-un târziu, o fată. Stele care cad
sau poate-un vânt de toamn-ar ști să spună
c-a fost frumoasă fata mai demult.
Zice:
"Să ții o liturghie, stareț sfânt".

"Pentru cine?"
"Pentru - gândul meu."
Luna s-a-ngrădit c-un curcubeu.
[1921]

DAȚI-MI UN TRUP, VOI MUNȚILOR

Numai pe tine te am, trecătorul meu trup,

și totuși
flori albe și roșii eu nu-ți pun pe fruntem și-n plete,
căci lutul tău slab
mi-a prea strâmt pentru strașnicul suflet
ce-l port.

Dați-mi un trup,
voi munților,
mărilor,
dați-mi alt trup să-mi descarc nebunia
în plin!
Pământule larg, fii trunchiul meu,
fii pieptul acestei năprasnice inimi,
prefă-te-n lăcașul furtunilor cari mă strivesc,
fii amfora eului meu îndărătnic!
Prin cosmos
auzi-s-ar atuncea măreții mei pași
și-aș apare năvalnic și liber
cum sunt,
pământule sfânt.

Când aș iubi,
mi-aș întinde spre cer toate mările
ca niște vânjoase, sălbatice brațe fierbinți, î
spre cer,
să-l cuprind,
mijlocul să-i frâng,
să-i sărut sclipitoarele stele.

Când aș urî,
aș zdrobi sub picioarele mele de stâncă
bieți sori
călători
și poate-aș zâmbi.

Dar numai pe tine te am, trecătorul meu trup.
[1921]

FLORI DE MAC

În frunză de cucută-amară
îmi fluier bucuriile - și-o nențeleasă teamă
de moarte mă pătrunde,
cum vă privesc pe malul mării de secară,
flori de mac.

Aș vrea să vă cuprind,
că, nu știu cum, petalele ce le purtați
îmi par urzite
din spuma roșie
a unui cald și-nflăcărat amurg de vară.

Aș vrea să vă culeg în brațe
feciorelnicul avânt,
dar vi-e atât de fragedă podoaba,
că nu-ndrăznesc,
o, nici la pieptul gândurilor mele să vă strâng.

Și-aș vrea să vă strivesc,
că sunteți roșii, roșii
cum n-au putut să fie pe pământ
decât aprinșii, marii stropi de sânge ce-au căzut
pe stânci
și pe nisip în Ghetsemani de pe fruntea lui Isus,
când s-a-ngrozit de
moarte.
[1921]

TĂMÂIE SI FULGI

Lumini scăpate din cuptor se zbat între pereți.
Și trupul moale ca de in curat.
și părul ți l-ai uns peste-o cădelniță-n tămâie,
fir de fir,

ca să miroși la fel c-un patrafir.

Prin sat trec sănii grele de tăceri.
Cu genele ghicesc poteca sărutărilor de ieri.

Fulgi moi și grași îmi troienesc
în pace lumea ca de scrum,
și fulgi de-aramă azvârliți din cer
par clopoțeii atârnați
de gâtul pașilor de cai pe drum.

Ciobani întârziați pe uliți simt
că cei cari s-au culcat
au clipe de tămâie și de in
curat.

Curat.
[1921]

STRIGĂT ÎN PUSTIE

Cu chiotele-ți de lumină
și cu-adâncul ochilor de mare,
cu urnele în lut ce ți le lasă
nenumăratele fecioare
cutremurate-n clipa asta
de-un dor
pe minunatul tău pământ,
te chem:
vino, Lume,
vin'.
Adie-mi în ureche gânguritul de izvoare,
la cari în miez de noapte
nevăzuți de nimeni strugurii
desprinși din vițe ți s-adună
să-și umplă boabele de must,
și-apoi - cu dărnicia ta de moarte

vino,
Lume,
vin'.
Și răcorește-mi
fruntea-nfierbântată
ca nisipul dogorât
pe care calcă-ncet, încet
prin pustie un profet.
[1921]

VERSURI SCRISE PE FRUNZE USCATE DE VIE

I

HAFIS

La început - se știe - stelele aveau pe cer
cărările cu stângăcie trase la-ntâmplare;
din arcuirea zveltă a sprâncenei tale
a-nvățat odată Luna
să-și arcuiască drumul ei pe boltă
- peste mare.
[1921]

II

PSALMISTUL

Când treci fără sandale pe sub tei,
porumbii adormiți pe streșini ciuruite
se trezesc, crezând
că pașii tăi, mărunții, runt semințe azvârlite
de-o mână bună pentru ei.
[1921]

III

ANACREON
În vițe roșii strugurii par sânii goi
ai toamnei, care se dezbracă rând pe rând
de foi.
Smulge-i tu din trunchiul lor robust
și stoarce-i,
stoarce-i bulgărilor de pământ
în gură - ca să-ți văd mânuțele
de dărnicie tremurând
și degetele umede de must.
[1921]

IV

MISTICUL

Trupul tău și sufletul, înaltul, îți sunt
ca doi frați gemeni: se-aseamănă așa de mult că
nu știi când e unul, când e altul.
Eu nu-ți cunosc la chipu-i numai sufletul.
De câte ori îți întâlnesc din întâmplare trupul, nu-l
bănuiesc, nedumerit mă-ncurc și cred că-i sufletul.
[1921]

MOARTEA LUI PAN

I

PAN CĂTRE NIMFĂ

Cu strai de broască-n păr răsai din papură,
o undă
vrea să te cuprindă și nisipuri prind să fiarbă.
Ca dintr-o nevăzută amforă rotundă
îți verși mlădie trupul gol în iarbă.

Și vâna de la tâmple îmi zvâcnește

ca gușa unei leneșe șopârle
ce se prăjește-n soare,
mișcarea ta mi-adie murmur de izvoare.

Ca pânea caldă eu te-aș frânge,
mișcarea ta mi-azvârle clipe dulci în sânge.

Nisipuri prind să fiarbă.

Vară,
soare,
iarbă!
[1921]

II

ZEUL AȘTEAPTĂ
Prin miriște se joacă
șoareci și viței,
iar vițele de vie
țin în palme
brotăcei.
C-o păpădie
între buze
o aștept să vie.
Nu vreau decât
să-mi port curate
degetele răsfirate
prin părul ei,
prin părul ei
și-apoi prin nori
s-adun din ei
ca dintr-un caier
fulgerele-așa cum toamna
strângi din aer
funigei.
[1921]

III

UMBRA

Pan rupe faguri
în umbra unor nuci.

E trist:
se înmulțesc prin codri mânăstirile,
și-l supără sclipirea unei cruci.

Zboară-n jurul lui lăstunii
și foile de ulm
răstălmăcesc o toacă.
Subt clopot de vecerne Pan a trist.
Pe-o cărăruie trece umbra
de culoarea lunii
a lui Crist.
[1921]

IV

PAN CÂNTĂ

Sunt singur și sunt plin de scai.
Am stăpânit cândva un cer de stele
și lumilor
eu le cântam din nai.
Nimicul își încoardă struna.
Azi nu străbate-n grota mea
nici un străin,
doar salamandrele pestrițe vin
și câteodată:
Luna.
[1921]

V

PĂIANJENUL

Gonit de crucile sădite pe cărări
Pan
s-ascunse într-o peșteră.
Razele fără de-astâmpăr se-mbulzeau
și se-mpingeau cu coatele s-ajungă pân' la el. Tovarăși nu avea,
doar un păianjen singurel.
Iscoditor, micuțul își țesuse mreaja de mătase în urechea lui.
Și Pan din fire bun
prindea țânțari celui din urmă prieten ce-i rămase.
Treceau în goană toamne cu căderi de stele.

Odată zeul își cioplea
un fluier din nuia de soc.
Piticul dobitoc
i se plimba pe mână.
Și-n scăpărări de putregai
Pan descoperi mirat
că prietenul avea pe spate-o cruce.
Bătrânul zeu încremeni fără de grai
în noaptea cu căderi de stele
și tresări îndurerat,
păianjenul s-a-ncreștinat.

A treia zi și-a-nchis coșciugul ochilor de foc. Era acoperit cu promoroacă
și-amurgul cobora din sunetul de toacă. Neisprăvit rămase fluierul de soc.
[1921]

PUSTNICUL

I

Muntele Golgota. Întuneric. Un soare mic se vede

sângeriu prin pâclă deasă. Pe-o stâncă șade Lucifer cu aripi de liliac, cu ochii luminoși de fosfor. Privește neclintit parcă ar asculta ceva-n tăcere.

LUCIFER

Nu s-aude-n larg decât mișcarea
pământului prin lume.

Cu aripile sprijinite-n pietre-aștept
de-un veac aici.
Când am urcat cărarea
părea că duc în spate-o cruce grea,
și spini ce atârnau în aer mă-nțepau pe frunte.

Dacă semnele nu mint,
călcâile îmi odihnesc
pe stâncile spânzurătorilor.

SPIRITUL PĂMÂNTULUI
o voce din adânc

Cu nouri grei de păcură m-am învălit
și c-un potop de fulgere topit-am asprele verigi
în care ferecat păzeam adâncul lumii.
De-acum îmi sunt stăpân
și pribegind prin cosmice vâltori
într-un avânt de flacări voi înfrânge
stavila ce mă desparte de tărie.
Din veci mă arde-același gând:
să fii pământ - și totuși să lucești ca stea!
Mă bate-n piept al mării val,
s-apropie izbânda mea.

LUCIFER
Din când în când din scoica ta de lut
te-aud,

Duh cârtitor,
cum blestemi omenescul neastâmpăr făr' de spor.

SPIRITUL PĂMÂNTULUI

O clipă i-am crezut arhangheli
în spadă și-n privire crunți,
cu suflete
ca niște munți.
În al nădejdii zbor
le-am dat ogorul meu, ca să-l ridice-n cer,
și doar cu stârvuri m-am ales
pe urma lor.

LUCIFER

Din adâncimea ta te plângi
că-n bine ei au fost pitici,
din înălțimea mea regret
că-n rău au fost cam tot așa de mici.

SPIRITUL PĂMÂNTULUI
Aș vrea din mare să stârnesc un vânt,
în lună să le spulber țintirimele
și urnele de scrum
adăpostite în pământ.

LUCIFER
tace
Un fulger luminează întreg orizontul.
Către cer:
De-un veac tot stau aici.
Stăpâne, poți începe:
morții ne așteaptă!
O vorbă de le zici,
spre Tine ei se-ndreaptă
răsărind din neguri,

răsărind din stepe,
Stăpâne, poți începe!

Alt fulger
Întunericul crește, ochii lui Lucifer luminează ca două stele gemene. După un răstimp apare Adam. Suie cărarea și ajuns în vârful Golgotei suflă în bucium în cele patru părți ale 1umii. Un al treilea fulger.

II

Un cimitir cu cruci de lemn. Întuneric de amurg. Vântul vâjie prin plopii din fața unei clopotnițe și mișcă din când în când clopotul.
S-apropie spiritul - alburiu, străveziu, astral - al Pustnicului. Trece printre cruci.

SPIRITUL PUSTNICULUI

Speriat de-nțelepciunea caldă, plină de ispite,
ce mi-o șoptea-n urechi
frumusețea lumilor - am căutat deșertul.
M-am ascuns în scorburi de leproși
ori vizuini înguste,
și numai faguri proaspeți mi-au fost hrana
și lăcuste.

Vânturi de nisip mi-au ars pleoapele-nroșite
și vulturi galbeni s-adunau cunună-n jurul meu
ca-n preajma unui stârv.

De lungi mătănii mi s-au îngroșat genunchii
la fel cu ai cămilelor
ce zac pe așternut de piatră.
Și ani și ani - statornic - trupul mi l-am biciuit
cu râsul și ocara tuturor
sălbaticelor mele gânduri aspre ca de foc.

S-aude dangătul ruginit al clopotului.

Nici vii,
nici morti.
Un vânt pustiu dă pinteni clopotului greu
ce-a mai rămas în turn.

Pe cine-ar mai putea să cheme?
Au răsărit de prin morminte trupurile reci
ca primăvara mugurii din ramuri
și numai eu colind din cimitir în cimitir
și nicăieri nu-mi aflu oasele împrăștiate
ca florile de prun, curate, albe în noroi.

Le-am căutat prin peșteri și prin fund de ape,
prin umede progădii la răscruci
și pe sub lespezi vechi de mânăstiri,
dar nu mi le-am găsit.

S-apropie de-un mormânt, îi smulge cu putere crucea de lemn și privește cercetător înăuntru. Rând pe rând scoate și celelalte cruci. La unul dintre morminte cade în genunchi și scurmă cu mânile în iarbă.

Pământule, dă-mi trupul înapoi,
Pământule tâlhar, de ce mi l-ai furat,
de ce mi l-ai ascuns în sânul tău de sloi?
De l-am hulit
a fost al meu:
dă-mi trupul, trupul înapoi!

III

În spațiul nespațial al cerului. Nouri. Lucifer stă tăcut în lumină, roșu ca de foc și ascultă.

VEȘNICUL
nevăzut

Eu sunt marea și izvorul și sunt bun,
Eu sunt marea și izvorul și sunt drept.

CORUL CELOR BUNI
ascunși în lumină

Mantaua bolții largi Tu o purtai pe umeri,
noi ne țineam cu mânile de cer
cum prunci neștiutori se țin
de haina mumelor pe drum.
Și ne rugam:
Stăpâne blând, nu ne uita!
Azi clipele de-ndemnuri bune ni le numeri
și surâzând ne chemi la dreapta Ta.

OSÂNDIȚII
în întuneric

Parc-am păși pe capete de șerpi,
vârtejuri de pucioasă - măzărichea iadului
ne-ncolâcesc picioarele.
Prăpăstiile scuipă-n calea noastră
șuier de năpârci.
În hohot dracii de pe muchi ne-ntâmpină
cu flori de spânz
și mătrăgună,
stupi de viespi în plete ni s-adună.

Pe nouri vine spiritul rătăcitor al Pustnicului și privește-ntrebător spre Lucifer. S-aude:

TEOLOGUL
nevăzut

Ca nentrecut inițiat în lucrurile sfinte
am fost numit de lume doctor invincibilis.
Azi intru-n forma celor drepți.

O singură-ndoială mă mai chinuie
în cleștele-i de fer,
sunt îngrijat de soarta ta, o, Lucifer!
Răspunde-mi, ți s-a dat sau nu și ție
putința mântuirii?
N-aș vrea să cad în erezie.

LUCIFER

O, mare-i cumințenia cerească cea de veci,
ce bine a știut s-aleagă oile dintre berbeci.

Către teolog:

De teamă să nu cazi în erezie - fără ură
tu ceri și de la dracu-nvățătură.
În numele lui Dumnezeu, dar cu-ajutorul meu,
în marile și neuitatele sinoade
din orice întrebări schiloade
ai stors un bob de-nțelepciune.
Dar vezi, acum mi-e greu
să-ți dau răspuns. Când eu-s în joc,
îmi place să păstrez misterul;
de vrei însă dogmaticei să-i faci un epilog,
iată:
tocmai sosi la judecată
un biet întârziat.
E duhul unui pustnic, vine fără trup,
cât a trăit și l-a urât așa de mult
că la-nviere nu l-a mai găsit.
Ce crezi - maestre nentrecut?

TEOLOGUL

Mă văd stângaci.
Nici hotărârile din Laudiceea

n-au prevăzut această întâmplare.
Dar meșteșugul mi-l ascut:
Păcatul - e un rod de-al lutului, de aceea
cred că nimenea nu-l poate judeca
fără de haina lui de lut.

LUCIFER

Când e vorba de osânde
nu-ndrăznesc cu doctorii angelici să discut.

Către Pustnic:

Nenorocite duh, rămâne deci să te întorci
pe urgisitul bulgăr de pământ,
să-ți cauți moaștele de sfânt
și toate oasele uitate.
De vrei poți încerca și-n altă parte:
Știu eu? - pe alte stele - și prin alte zodii.
A racului - pe cât se poate.

Spiritul Pustnicului pleacă.

LUCIFER
singur

De câte ori priveam această ordine divină
și lumea văduvă de cel din urmă strop
de minte,
aș fi voit în fața Celui Veșnic blând să mă ridic
în arătarea mea de șarpe fără vină-
și îmbiindu-i mărul cunoștinței
umilit să-i zic:
Nu ți-ar strica, Înalt-Prea-Sfinte,
să guști din el și Tu un pic.
[1921]

ÎN MAREA TRECERE

MOTTO:
Oprește trecerea. Știu că unde
nu e moarte nu e nici iubire -,
și totuși te rog: oprește, Doamne,
ceasornicul cu care
ne măsuri destrămarea.

CĂTRE CITITORI

Aici e casa mea. Dincolo soarele și grădina cu stupi.
Voi treceți pe drum, vă uitați printre gratii de poartă
și așteptați să vorbesc. - De unde să-ncep?
Credeți-mă, credeți-mă,
despre orișice poți să vorbești cât vrei:
despre soartă și despre șarpele binelui,
despre arhanghelii cari ară cu plugul
grădinile omului,
despre cerul spre care creștem,
despre ură și cădere, tristețe și răstigniri
și înainte de toate despre marea trecere.
Dar cuvintele sunt lacrimile celor ce ar fi voit
așa de mult să plângă și n-au putut.
Amare foarte sunt toate cuvintele,
de-aceea - lăsați-mă
să umblu mut printre voi,
să vă ies în cale cu ochii închiși.
[1924]

PSALM

O durere totdeauna mi-a fost singurătatea ta ascunsă,
Dumnezeule, dar ce era să fac?
Când eram copil mă jucam cu tine
și-n închipuire te desfăceam cum desfaci o jucărie.

Apoi sălbăticia mi-a crescut,
cântările mi-au pierit,
și fără să-mi fi fost vreodată aproape
te-am pierdut pentru totdeauna
în țărână, în foc, în văzduh și pe ape.

Între răsăritul de soare și-apusul de soare
sunt numai tină și rană.
În cer te-ai închis ca-ntr-un coșciug.
O, de n-ai fi mai înrudit cu moartea
decât cu viața,
mi-ai vorbi. De-acolo unde ești,
din pământ ori din poveste mi-ai vorbi.

În spinii de-aci, arată-te, Doamne,
să știu ce-aștepți de la mine.
Să prind din văzduh sulița veninoasă
din adânc azvârlită de altul să te rănească subt aripi?

Ori nu dorești nimic?
Ești muta, neclintita identitate
(rotunjit în sine a este a),
nu ceri nimic. Nici măcar rugăciunea mea.

Iată, stelele intră în lume
deodată cu întrebătoarele mele tristeți.
Iată, e noapte fără ferestre-n afară.
Dumnezeule, de-acum ce mă fac?
În mijlocul tău mă dezbrac. Mă dezbrac de trup
ca de-o haină pe care-o lași în drum.
[1924]

ÎN MAREA TRECERE

Soarele-n zenit ține cântarul zilei.
Cerul se dăruiește apelor de jos.
Cu ochi cuminți dobitoace în trecere

își privesc fără de spaimă umbra în albii.
Frunzare se boltesc adânci
peste o-ntreagă poveste.

Nimic nu vrea să fie altfel decât este.
Numai sângele meu strigă prin păduri
după îndepărtata-i copilărie,
ca un cerb bătrân
după ciuta lui pierdută în moarte.

Poate a pierit subt stânci.
Poate s-a cufundat în pământ.
În zadar i-aștept veștile,
numai peșteri răsună,
pâraie se cer în adânc.

Sânge fără răspuns,
o, de-ar fi liniște, cât de bine s-ar auzi
ciuta călcând prin moarte.

Tot mai departe șovăi pe drum -
și, ca un ucigaș ce-astupă cu năframa
o gură învinsă,
închid cu pumnul toate izvoarele,
pentru totdeauna să tacă,
să tacă.
[1923]

PLUGURI

Prietene crescut la oraș
fără milă, ca florile în fereastră,
prietene care încă niciodată n-ai văzut
câmp și soare jucând subt peri înfloriți,
vreau să te iau de mână,
vino, să-ți arăt brazdele veacului.

Pe dealuri, unde te-ntorci,
cu ciocuri înfipte-n ogor sănătos,
sunt pluguri, pluguri, nenumărate pluguri:
mari paseri negre
ce-au coborât din cer pe pământ.
Ca să nu le sperii -
trebuie să te apropii de ele cântând.

Vino - încet.
(1922)

ÎN AMINTIREA ȚĂRANULUI ZUGRAV

Azi trăiești în legenda ta
cum ai trăit în câmpuri și în sat:
Mi-aduc așa de bine aminte
de mânile tale grele ca tăvălugul
cu care pecetluiau sămânța-n arătură.
Mi-aduc aminte de ochii tăi verzi ca mura necoaptă
și de meșteșugul blând cu care zugrăveai
sfinți atât de fragezi
parcă veneau de-a dreptul din lună.
Erai prieten cu toate minunile.
O fată ți-a venit în ogradă să-ți zică:
Spune-mi, spune-mi, cum s-a născut
pruncul Isus fără tată?
Într-o icoană-nchipuită de tine
i-ai arătat în aur și-n albastru ceresc:
Astfel stat-a Maria-n genunchi,
cu ciocul întins peste ea
o pasăre, plutind, a scuturat o floare.
Ce-a mai venit se poate-asemăna numai c-un vis.
Din pulberea de floare
cernută peste tânărul ei trup
fecioara Maria
a legat rod ca un pom.
Nu semăna cu-această abia șoptită poveste inima ta?

Erai numai om, și totuși când ai murit
s-a adunat mult norod în pragul tău,
crezând că fără veste te vei ridica la cer
și vei înălța cu tine satul și părnântul.
[1924]

UN OM S-APLEACĂ PESTE MARGINE

M-aplec peste margine:
nu știu - e-a mării
ori a bietului gând?

Sufletul îmi cade în adânc
alunecând ca un inel
dintr-un deget slăbit de boală.
Vino sfârșit, așterne cenușă pe lucruri.
Nici o cărare nu mai e lungă,
nici o chemare nu mă alungă.
Vino sfârșit.

Pe coate încă o dată
mă mai ridic o șchioapă de la pământ
și ascult.
Apă bate-ntr-un țărm.
Altceva nimic, nimic,
nimic.
[1922]

LINIȘTE ÎNTRE LUCRURI BĂTRÂNE

În apropiere e muntele meu, munte iubit.
Înconjurat de lucruri bătrâne
acoperite cu mușchi din zilele facerii,
în seara cu cei șapte sori negri
cari aduc întunericul bun,
ar trebui să fiu multumit.
Liniște este destulă în cercul

ce ține laolaltă doagele bolții.
Dar mi-aduc aminte de vremea când încă nu eram,
ca de-o copilărie depărtată,
și-mi pare-așa de rău că n-am rămas
în țara fără de nume.
Și iarăși îmi zic:
nici o larmă nu fac stelele-n cer.
Da, ar trebui să fiu mulțumit.
[1923]

CĂLUGĂRUL BĂTRÂN ÎMI ȘOPTEȘTE DIN PRAG

Tinere care mergi prin iarba schitului meu,
mai este mult pân-apune soarele?

Vreau să-mi dau sufletul
deodată cu șerpii striviți în zori
de ciomegele ciobanilor.
Nu m-am zvârcolit și eu în pulbere ca ei?
Nu m-am sfredelit și eu în soare ca ei?

Viața mea a fost tot ce vrei,
câteodată fiară,
câteodată floare,
câteodată clopot - ce se certa cu cerul.

Azi tac aici, și golul mormântului
îmi sună în urechi ca o talangă de lut.
Aștept în prag răcoarea sfârșitului.
Mai este mult? Vino, tinere,
ia țărnă un pumn
și mi-o presară pe cap în loc de apă și vin.
Botează-mă cu pământ.

Umbra lumii îmi trece peste inimă.
[1922]

ÎNVIERE DE TOATE ZILELE

O înviere e pretutindeni, pe drum
și-n lumina deșteaptă.
Ochii mi se deschid umezi, și sunt împăcat
ca fântânile din imperiul lutului.
Trecătorule, oricine-ai fi,
ridică și tu peste mine mâna ta dreaptă.
Astăzi n-o să mai cert nici o ființă,
nici pietrele, nici oamenii, nici buruienele.
Sunt în mijlocul privighetorilor. Învie străbunii?
Rugăciunea de-atâtea ori începută
mi se sfârșește și zic:
Tată, te iert că-n adânc
m-ai semănat între brazdele lumii.

Ziua vine ca o dreptate făcută pământului.
Flori peste fire de mari
îmi luminează din larg -
aureole pierdute pe câmp de sfinții trecutului.
[1924]

HERACLIT LÂNGĂ LAC

Lângă ape verzi s-adună cărările.
Sunt liniști pe-aici, grele și părăsite de om.
Taci, câne care-ncerci vântul cu nările, taci.
Nu alunga amintirile ce vin
plângând să-și îngroape fețele-n cenușa lor.

Sprijinit de butuci îmi ghicesc soarta
din palma unei frunze tomnatice.
Vreme, când vrei să iei drumul cel mai scurt,
pe unde apuci?

Pașii mei răsună în umbră,
parc-ar fi niște roade putrede

ce cad dintr-un pom nevăzut.
O, cum a răgușit de bătrânețe glasul izvorului!

Orice ridicare a mâinii
nu e decât o îndoială mai mult.
Durerile se cer
spre taina joasă a țărânii.

Spini azvârl de pe țărm în lac,
cu ei în cercuri mă desfac.
[1922]

BUNĂTATE TOAMNA

Pomi suferind de gălbinare ne ies în drum.
O minune e câteodată boala.
Pătrunse de duh,
fețele-și lungesc ceara,
dar nimeni nu mai caută vindecare.

Toamna surâzi îngăduitor pe toate cărările.
Toamna toți oameni încap laolaltă.
Iar noi cei altădat-atât de răi
azi suntem buni, parcă am trece fără viață
prin aurore subpământești.

Porțile pământului s-au deschis.
Dați-vă mânile pentru sfârșit:
îngeri au cântat toată noaptea,
prin păduri au cântat toată noaptea
că bunătatea e moarte.
[1923]

DIN CER A VENIT UN CÂNTEC DE LEBĂDĂ

Din cer a venit un cântec de lebădă.
Îl aud fecioarele ce umblă cu frumseți desculțe

peste muguri. Și pretutindeni îl and eu și tu.

Călugării și-au închis rugăciunile
în pivnițele pământului. Toate-au încetat
murind sub zăvor.

Sângerăm din mâni, din cuget și din ochi.
În zadar mai cauți în ce-ai vrea să crezi.
Țărâna e plină de zumzetul tainelor,
dar prea e aproape de călcâie
și prea e departe de frunte.
Am privit, am umblat, și iată cânt:
cui să mă-nchin, la ce să mă-nchin?

Cineva a-nveninat fântânile omului.
Fără să știu mi-am muiat și eu mânile
în apele lor. Și-acuma strig:
O, nu mai sunt vrednic
să trăiesc printre pomi și printre pietre.
Lucruri mici,
lucruri mari,
lucruri sălbatice - omorâți-mi inima!
[1923]

SUFLETUL SATULUI

Copilo, pune-ți mânile pe genunchii mei.
Eu cred că veșnicia s-a născut la sat.
Aici orice gând a mai încet,
și inima-ți zvâcnește mai rar,
ca și cum nu ți-ar bate în piept,
ci adânc în pământ undeva.
Aici se vindecă setea de mântuire
și dacă ți-ai sângerat picioarele
te așezi pe un podmol de lut.

Uite, e seară.

Sufletul satului fâlfâie pe lângă noi,
ca un miros sfios de iarbă tăiată,
ca o cădere de fum din streșini de paie,
ca un joc de iezi pe morminte înalte.
[1922]

NOI, CÂNTĂREȚII LEPROȘI

Mistuiți de răni lăuntrice ne trecem prin veac.
Din când în când ne mai ridicăm ochii
spre zăvoaiele raiului,
apoi ne-aplecăm capetele în și mai mare tristețe.
Pentru noi cerul a zăvorât, și zăvorâte sunt și cetățile.
în zadar căprioarele beau apă din mânile noastre,
în zadar cânii ni se închină,
suntem fără scăpare singuri în amiaza nopți
Prieteni cari stați lângă mine,
încălziți-vă lutul cu vin,
desfaceți-vă privirile peste lucruri.
Noi suntem numai purtători de cântec
sub glia neagră a tăriilor,
noi suntem numai purtători de cântec
pe la porți închise,
dar fiicele noastre vor naște pe Dumnezeu
aici unde astăzi singurătatea ne omoară.
[1924]

SCRISOARE

Nu ți-aș scrie poate nici acum acest rând,
dar cocoși au cântat de trei ori în noapte -
și-a trebuit să strig:
Doamne, Doamne, de cine m-am lepădat?

Sunt mai bătrân decât tine, mamă,
ci tot așa cum mă știi:
adus puțin de umeri

și aplecat peste întrebările lumii.

Nu știu nici azi pentru ce m-ai trimis în lumină.
Numai ca să umblu printre lucruri
și să le fac dreptate spunându-le
care-i mai adevărat și care-i mai frumos?
Mâna mi se oprește: e prea puțin.
Glasul se stinge: e prea puțin.
De ce m-ai trimis în lumină, Mamă,
de ce m-ai trimis?

Trupul meu cade la picioarele tale
greu ca o pasăre moartă.
[1923]

TAINA INIȚIATULUI

Ziua din urmă. Omule, e-adevărat:
din tot ce-a fost,
nimic nu s-a schimbat,
rotește sus același cer,
se-ntinde jos același pământ.
Dar un cântec s-a iscat în larg,
mare și tainic, în larg.
S-ar zice că sicriile s-au desfăcut în adânc
și din ele au zburat
nenumărate ciocârlii spre cer.
Omule, ziua de-apoi
a ca orice altă zi.
Îndoaie-ți genunchii,
frânge-ți mânile,
deschide ochii și miră-te.
Omule, ți-aș spune mai mult,
dar e-n zadar -
și-afară de-aceea stele răsar
și-mi fac semn să tac
și-mi fac semn să tac.

[1923]

DE MÂNĂ CU MARELE ORB

variantă

Îl duc de mână prin păduri.
Prin țară lăsăm în urma noastră ghicitori.
Din când în când ne odihnim în drum.
Din vânăta și mocirloasa iarbă
melci jilavi i se urcă-n barbă.

Zic: Tată, mersul sorilor a bun.
El tace - pentru că-i e frică de cuvinte.
El tace - fiindcă orice vorbă la el se schimbă-n faptă.

Subt bolta aspră de stejar
țânțari îi fac o aureolă peste cap.
Și iar plecăm.
De ce a tresărit?
Tată orb, fii liniștit, în jur nu e nimic.
Doar sus o stea
de cerul ei c-o lacrimă de aur se desparte.

Subt frunze nalte mergem mai departe, tot mai departe.
Dihănii negre
ne adulmecă din urmă
și blânde mâncă țărna
unde am călcat și unde-am stat.
[1924]

AMINTIRE

Unde ești astăzi nu știu.
Vulturi treceau prin Dumnezeu deasupra noastră.
Alunec în amintire, e-așa de mult de-atunci.
Pe culmile vechi unde soarele iese din pământ

privirile tale erau albastre și-nalte de tot.
Zvon legendar se ridica din brazi.
Ochi atot înțelegător era iezerul sfânt.
În mine se mai vorbește și astăzi despre tine.
Din gene, ape moarte mi se preling.
Ar trebui să tai iarba,
ar trebui să tai iarba pe unde-ai trecut.
Cu coasa tăgăduirei pe umăr
în cea din urmă tristețe mă-ncing.
[1924]

FIICA PÂMÂNTULUI JOACĂ

Spre diminețile tale râd,
soare vechi, soare nou.
Paseri aprinse se zbat prin văzduh.
Cine mă cheamă, cine mn-alungă?
A-la-la! E-la-la!

Subt gliile verzi o biserică este.
Acum o mie de ani
s-a scufundat în pământ.
Șapte popi țin și azi
liturghie în ea pentru dracu.
E-la-la! Pentru dracu.

Muritori uriași, muritori pitici,
țărâna de pe călcâie mi-o scutur
de crucile-nfipte pe casele voastre.
Clopotele să se tragă-ntr-o dungă.
Nimeni să nu mă ajungă.
A-la-la! E-la-la!

De-acuma joc. Fiica pământului
sânii și-i îngrădește cu spini.
Se prăpădesc de vedenie
popii luminii,

popii adâncului.
[1924]

AM ÎNȚELES PĂCATUL CE APASĂ PESTE CASA MEA

Am înțeles păcatul ce apasă peste casa mea
ca un mușchi strămoșesc.
O, de ce am tălmăcit vremea și zodiile
altfel decât baba ce-și topește cânepa în baltă?
De ce am dorit alt zâmbet decât al pietrarului
ce scapără scântei în margine de drum?
De ce am râvnit altă menire
în lumea celor șapte zile
decât clopotarul ce petrece morții la cer?
Dă-mi mâna ta, trecătorule, și tu care mergi,
și tu care vii.
Toate turmele pământului au aureole sfinte
peste capetele lor.
Astfel mă iubesc de-acum:
unul între mulți,
și mă scutur de mine însumi
ca un câne ce-a ieșit dintr-un râu blestemat.
Sângele meu vreau să curgă pe scocurile lumii
să-nvârtă rotile
în mori cerești.

Sunt tremur de fericire:
ziua întreagă deasupra mea
puterile păsărești au arătat în triunghiuri
spre ținte luminoase.
[1923]

PE APE

Porumbii mi i-am slobozit
să-ncerce pajiștea cerului,
dar sfâșiați de vânturi

se-ntorc înapoi. Pe vatra corăbiei
inima mi-o-ngrop subt spuză
să-și țină jăratecul. Paserea focului
nu-mi mai fâlfâie peste pereți.
Dăinuie veșnic potopul.
Niciodată nu voi ajunge
s-aduc jertfa subt semnul înalt
al curcubeului magic.

Pentru un fagure sterp
mi-am ucis stupii flămânzi.
Cel din urmă dobitoc
cu-nțelepciune s-a prăpădit.
Ochiul său profetic deschis
e singura veste prin neguri.
în mare rămâne muntele Ararat,
de-a pururi fund de ape,
tot mai adânc,
tot mai pierdut
fund de ape.
[1924]

FIU AL FAPTEI NU SUNT

Fără de număr sunteți, fii ai faptei,
pretutindeni pe drumuri, subt cer și prin case.
Numai eu stau aici fără folos, nemernic,
bun doar de-necat în ape.
Totuși aștept, de mult tot aștept
vreun trecător atotbun și-atotdrept ca să-i spun:
O, nu-ți întoarce privirea,
O, nu-mi osândi nemișcarea.
Cresc între voi, ci umbrit de mânile mele
misticul rod se rotunjește în altă parte.
Nu mă blestemați, nu mă blesternați!

Prieten al adâncului,

tovarăș al liniștei,
joc peste fapte.
Câteodată prin fluier de os strămoșesc
mă trimit în chip de cântec spre moarte.

Întrebător fratele mă privește,
mirată mă-ntâmpină sora,
dar încolăcit la picioarele mele
m-ascultă și mă pricepe prea bine
șarpele cel cu ochii de-a pururi deschiși
spre-nțelepciunea de dincolo.
[1924]

BUNĂVESTIRE

În noaptea asta lungă, fără sfârșit,
o femeie umblă subt cerul apropiat.
Ea înțelege mai puțin decât oricine
minunea ce s-a-ntâmplat.
Aude sori cântăreți, întreabă,
întreabă și nu înțelege.
În trupul ei stă închis ca într-o temniță bună
un prunc.
De nouă ori se-nvârte discul lunei
în jurul pruncului.
El rămâne nemișcat și crește mirându-se.

....

În noua noapte fără sfârșit
ciobanii păzesc nașterea unor semne cerești.
Mă duc între ei să vestesc:
Tăiați-vă mieii pe cruce
În amintirea jertfei ce se va face.
Ridicați-vă de lângă foc
în cojoace cu flăcări de lână.
Luați făclia ce-am aprins-o

în steaua coborâtă
deasupra ieslelor roase de boi
și dați-o mai departe
din mână în mână.
În curând fiul omului va căuta un loc
unde să-și culce capul,
răzimându-și-l ca și voi
de pietre ori de câni adormiți.

În curând rănile purtate prin văile noastre
s-or vindeca
închizându-se ca florile la întuneric.
În curând picioare albe
vor umbla peste ape.
[1924]

CUVÂNTUL DIN URMĂ

Arendaș al stelelor,
străvechile zodii
mi le-am pierdut.
Viața cu sânge și cu povești
din mâri mi-a scăpat.
Cine mă-ndrumă pe apă?
Cine mă trece prin foc?
De paseri cine mă apără?

Drumuri m-au alungat,
De nicăieri pământul
nu m-a chemat.
Sunt blestemat !

Cu cânele și cu săgețile ce mi-au rămas
mă-ngrop,
la rădăcinile tale mă-ngrop,
Dumnezeule, pom blestemat.

[1924]

SEMNE

Porumbii-proroci își scaldă
aripile înnegrite de funingine
în ploile de sus.
Eu cânt -
semne, semne de plecare sunt.

Din orașele pământului
fecioare albe vor porni
cu priviri înalte către munți.
Pe urma lor vor merge tineri goi
spre sori păduratici,
și tot ce e trup omenesc va purcede
să mai învețe odat'
poveștile uitate ale sângelui.

Mi-am pecetluit cu ceară casa,
să nu mai întârziu
unde jocuri și răstigniri
n-or mai trece pe uliți
și nici o adiere de om
din veac în veac pe subt bolți.
Poduri vor tăcea.
Din clopote avântul va cădea.
Din depărtatele sălbăticii cu stele mari
doar căprioare vor pătrunde în orașe
să pască iarba rară din cenușă.
Cerbi cu ochii uriași și blânzi
intra-vor în bisericile vechi
cu porțile deschise,
uitându-se mirați în jar.
Lepădați-vă coarnele moarte,
bătrânilor cerbi,
cum pomii își lasă frunza uscată,

și-apoi plecați:
aci și țărâna înveninează,
aci casele au încercat cândva
să ucidă pe copiii omului.
Scuturați-vă de pământ
și plecați,
căci iată - aci vinul nebun al vieții
s-a scurs în scrum,
dar orice alt drum duce în poveste,
în marea, marea poveste.
[1923]

LAUDA SOMNULUI

BIOGRAFIE

Unde și când m-am ivit în lumină nu știu,
din umbră mă ispitesc singur să cred
că lumea e o cântare.
Străin zâmbind, vrăjit suind,
în mijlocul ei mă-mplinesc cu mirare.
Câteodată spun vorbe cari nu mă cuprind,
câteodatâ iubesc lucruri cari nu-mi răspund.
De vânturi și isprăvi visate îmi sunt ochii plini,
de umblat umblu ca fiecare:
când vinovat pe coperișele iadului,
când fără păcat pe muntele cu crini.
Închis în cercul aceleiași vetre
fac schimb de taine cu strămoșii,
norodul spălat de ape subt pietre.
Seara se-ntâmplă mulcom s-ascult
în mine cum se tot revarsă
poveștile sângelui uitat de mult.
Binecuvânt pânea și luna.
Ziua trăiesc împrăștiat cu furtuna.

Cu cuvinte stinse în gură
am cântat și mai cânt marea trecere,
somnul lumii, îngerii de ceară.
De pe-un umăr pe altul
tăcând îmi trec steaua ca o povară.
[1928]

SOMN

Noapte întreagă. Dănțuiesc stele în iarbă.
Se retrag în pădure și-n peșteri potecile,
gornicul nu mai vorbește.
Buhe sure s-așază ca urne pe brazi.

În întunericul fără de martori
se liniștesc păsări, sânge, țară
și aventuri în cari veșnic recazi.
Dăinuie un suflet în adieri,
fără azi,
fără ieri.
Cu zvonuri surde prin arbori
se ridică veacuri fierbinți.
În somn sângele meu ca un val
se trage din mine
înapoi în părinți.
[1926]

FUM CĂZUT

S-aude zbor scurt și zadarnic
de gâște peste pajiști reci.
Undeva un cântec se pătrunde
de chemări de veci.
Un fluier seacă, altul nu s-arată.
Aleluia,privirea mi se umple de păsări și vânt,
vieții nu i-am rămas dator nici un gând,
dar i-am rămas dator viața toată.
Cu mișcări oprite ades
văd bolți prăbușite în apă.
Din frunzele satului ies
ca dintr-o biblică șatră.
Aleluia, astăzi ca niciodată
sunt fratele obosit
al cerului de jos
și-al fumului căzut din vatră.
[1925]

PARADIS ÎN DESTRĂMARE

Portarul înaripat mai ține întins
un cotor de spadă fără de flăcări.

Nu se luptă cu nimeni,
dar se simte învins.
Pretutindeni pe pajiști și pe ogor
serafimi cu părul nins
însetează după adevăr,
dar apele din fântâni
refuză gălețile lor.
Arând fără îndemn
cu pluguri de lemn,
arhangheli se plâng
de greutatea aripelor.
Trece printre sori vecini
porumbelul sfântului duh,
cu pliscul stinge cele din urmă lumini.
Noaptea îngerii goi
zgribulind se culcă în fân:
vai mie, vai ție,
păianjeni mulți au umplut apa vie,
odată vor putrezi și îngerii sub glie,
țărâna va seca poveștile
din trupul trist.
[1926]

PASĂREA SFÂNTĂ

Întruchipată în aur de sculptarul C. Brâncuși

În vântul de nimeni stârnit
hieratic Orionul te binecuvântă,
lăcrimându-și deasupra ta
geometria înaltă și sfântă.

Ai trăit cândva în funduri de mare
și focul solar l-ai ocolit pe de-aproape.
În păduri plutitoare-ai strigat
prelung deasupra întâielor ape.

Pasăre ești? Sau un clopot prin lume purtat?
Făptură ți-am zice, potir fără toarte,
cântec de aur rotind
peste spaima noastră de enigme moarte.

Dăinuind în tenebre ca în povești
cu fluier părelnic de vânt
cânți celor ce somnul și-l beau
din macii negri de subt pământ.

Fosfor cojit de pe vechi oseminte
ne pare lumina din ochii tăi verzi.
Ascultând revelații fără cuvinte
subt iarba cerului zborul ți-l pierzi.

Din văzduhul boltitelor tale amiezi
ghicești în adâncuri toate misterele.
Înalță-te fără sfârșit,
dar să nu ne descoperi niciodată ce vezi.
[1926]

ECHINOCȚIU

Semne verzi subt șovăiri solare
ieși, soră, să vezi pe ogor.
Popi negri vestind sub pământuri soarele
cu fluiere greierii umblă
până-n pragul sicrielor
și-acolo mor.

Pe-aici, afară de oraș, și ieri am fost
să iscodim învierile în fața porților.
Îndrăznește, soră, ah, soră, să nu suspini.
Într-o singură zi mugurii și iarba au crescut
repede ca unghiile și părul morților.
Făpturi care-ați fost, unde vă țineți?
Nu le călca, soră, luminile - edițeii vineți.

[1925]

ÎN MUNȚI

Lângă schit miezul nopții găsește
făpturi adormite-n picioare. Duhul mușchiului umed
umblă prin văgăuni.
Din răsărit vin fluturi cât buhele
să-și caute în focuri cenușa.
La rădăcinile brazilor, lângă blestemul cucutelor
ciobanul pune pământ
peste mieii uciși de puterile codrului.
Peste muche trecând
fetele stânilor - își freacă de lună umerii goi,
aventura lor se pătrunde suprafirească
de pulberea luminos stârnită din disc ca un roi.
Cai galbeni și-adună sarea vieții din ierburi.
Mocnind subt copaci Dumnezeu se face
mai mic să aibă loc ciupercile roșii
să crească subt spatele lui.
În sângele oilor noaptea pădurii e vis lung și greu.
Pe patru vânturi adânci pătrunde somnul în fagi bătrâni.
Subt scut de stânci, undeva
un bălaur cu ochii întorși spre steaua polară
visează lapte albastru furat din stâni.
[1926]

ORAȘ VECHI

Noapte. Urnirea orelor
se-mplinește fără îndemn.
Taci - arătătoare se-opresc
suspinând pe ultimul semn.

Subt porți ființele somnului
intră - câni roșii și griji.
Pe uliți - subțire și-naltă

ploaia umblă pe cataligi.

Vânt vechi și lung între ziduri
mai scutură luturi și fier.
Mari semeni de altădată
O clipă s-arată și pier.

Turn negru stă în picioare
și-și numără anii învins.
Taci, că sfântul de piatră
aureola în noapte și-a stins.
[1927]

PEISAJ TRANSCENDENT

Cocoși apocaliptici tot strigă,
tot strigă din sate românești.
Fântânile nopții
deschid ochii și-ascultă
întunecatele vești.
Păsări ca niște îngeri de apă
marea pe țărmuri aduce.
Pe mal - cu tămâie în păr
Isus sângerează lăuntric
din cele șapte cuvinte
de pe cruce.
Din păduri de somn
și alte negre locuri
dobitoace crescute-n furtuni
ies furișate să bea
apă moartă din scocuri.
Arde cu păreri de valuri
pământul îmbrăcat în grâu.
Aripi cu sunet de legendă
s-abat înspăimântate peste râu.

Vântul a dat în pădure

să rupă crengi și coarne de cerbi.
Clopote sau poate sicriile
cântă subt iarbă cu miile.
[1925]

ASFINȚIT

Peste-aceleași arătări și-aceleași case
clopot de sear-aud. Și stau în cruce
cu o zi sub cer pierdută.
Prin ani subt poduri se depărtează
ce focuri vechi? ce nouă plută?

Printre ziduri ceasul umbrelor mă-ncearcă.
Se desface - care poartă?
Se deschide - care ușă?
Ies vârstele și-mi pun pe cap
aureolă de cenușă.

Întârziind subt vremi schimbate,
îmi taie drumul - care prieten?
Îmi taie pasul - ce vrăjmaș?
Ah, pasărea Foenix ca altădată
nu mai zboară peste oraș.
[1928]

CAP APLECAT

Mă îndemn să fiu
și o clipă mai sânt.
Undeva pe câmp
a murit fratele vânt.

Toamna sângerează
peste un mers bătrân.
Printre umbre prelungi
rostul mi-amân.

Spre nu știu ce sfârșit
un zbor s-a întins.
Cu pâlpâit de sfeșnic
un copac s-a stins.

În fântână mi-aplec
gând și cuvânt.
Ceru-și deschide
un ochi în pământ.
[1929]

ELEGIE

Tremură aceeași apă și frunză
la bătăile aceluiași ceas.
În ce tărâm și-n ce somn te-ai oprit?
Cerească subt ce iarb-ai rămas?

Se revarsă în mine drumurile
toate pe cari ai umblat.
Oglinda-ți mai păstrează chipul
și după ce-ai plecat.

Fără gând, fără-ndemn, fără glas,
cu mâneca șterg ochiuri ude.
Un vecin prin zidul meu aude
răbdarea neagră a aceluiași pas.
[1929]

NOAPTE EXTATICĂ

Adânc subt bătrânele
verzile zodii -
se trag zăvoarele,
se-nchid fântânile.

Așază-ți în cruce
gândul și mânile.
Stele curgând
ne spală țărânile.
[1929]

DRUMURI

Cetate de veac, prăsilă de painjeni verzi
subt mușchi și scocuri. -
Pe turn între semnele ceasului, gânditor
timpul stă. O vrabie umblă pe-arătător.

Subt bolți de nicăiri nici un ecou.
Părul tău joacă în vântul
pe care l-am întâlnit ieri în alt oraș
și care ne-a ajuns din nou.
[1929]

PERSPECTIVĂ

Noapte. Subt sfere, subt marile,
monadele dorm.
Lumi comprimate,
lacrimi fără de sunet în spațiu,
monadele dorm.

Mișcarea lor - lauda somnului.
[1929]

DRUMUL SFÂNTULUI

"Fetele au îndrăgit balaurul"
(Motiv de poveste)

Pe cal turnat în oțele

Sfântul Gheorghe caută semne
de drum - și în vânt
se oglindește pe rând
în ape sfinte și rele.

Când numai umbră,
când numai om,
binecuvântă pânea pe câmpuri,
binecuvântă vinul pe dealuri,
lovește pinteni de pom.

Mai tare strânge frâul de fier.
Fâlfâie peste șapte hotare
sălbaticul cer.
Subt planete galbene și fără de lege
se oprește și nu înțelege:
calul și-a pierdut potcoava de trei ori,
în urma lui copaci rămân
cu cuiburi goale subțiori.

Duh vechi îi cântă
mulcom subt tâmplă,
și-i schimbă-n legendă
tot ce se-ntâmplă.

Lângă fântâna secată de fulger
o fată îi iese în drum:
Sfântule, cum să ți-o spun?
Sfântule, mai departe nu te duce,
că toate fecioarele
în sate și pe livezi
te blestemă cu oase puse în cruce
să ți se frângă sulița în solzii verzi,
aureola - cerc de aur
în fântâna de balaur
să ți-o pierzi.

Dar înalt ca de jertfă un fum
Sfântul Gheorghe pornește iar.
La cumpăna apelor
bălaurul ascultă spre hotare deșarte
și-și lipește urechea de drum
s-audă și mai departe.

Pe cal turnat în oțele
Sfântul Gheorghe caută semne
de drum și în vânt
se oglindește pe rând
în ape sfinte și rele.
[1925]

PEISAJ TRECUT

Castelul e-același
în aer și-n apă.
Trecutul pe poartă
copoii și-i scapă.

Crini umblă pe-un drum
de căutări jucăușe
parcă-și duc în potire
viitoarea cenușe.

Scăpat dintr-o stemă
tăiată în poartă,
un uliu tâlcuiește
rotire de soartă.

Stuparul ceresc peste
ciuturi se-ndoaie,
în mierea fântânilor
barba și-o-nmoaie.

Zăbovește prin rostul

grădinilor pajul.
Un zbor de lăstun
iscălește peisajul.
[1926]

PEISAJ TRECUT

Castelul e-același
în aer și-n apă.
Trecutul pe poartă
copoii și-i scapă.

Crini umblă pe-un drum
de căutări jucăușe
parcă-și duc în potire
viitoarea cenușe.

Scăpat dintr-o stemă
tăiată în poartă,
un uliu tâlcuiește
rotire de soartă.

Stuparul ceresc peste
ciuturi se-ndoaie,
în mierea fântânilor
barba și-o-nmoaie.

Zăbovește prin rostul
grădinilor pajul.
Un zbor de lăstun
iscălește peisajul.
[1926]

TRISTEȚE METAFIZICĂ

lui Nichifor Crainic

În porturi deschise spre taina marilor ape
am cântat cu pescarii, umbre înalte pe maluri,
visând corăbii încărcate
de miracol străin.
Alături de lucrătorii încinși în zale cănite
am ridicat poduri de oțel
peste râuri albe, peste zborul pasărei curate,
peste păduri adânci,
și orice pod se arcuia
trecându-ne parcă pe un tărâm de legendă cu el.

Am zăbovit îndelung între stânci
lângă sfinți bătrâni ca ghicitorile țării,
și-am așteptat să se deschidă
o fereastră de scăpare
prin puternice spații de seară.
Cu toți și cu toate
m-am zvârcolit pe drumuri, pe țărmuri,
între mașini și-n biserici.
Lângă fântâni fără fund
mi-am deschis ochiul cunoașterii.
M-am rugat cu muncitorii în zdrențe,
am visat lângă oi cu ciobanii
și-am așteptat în prăpăstii cu sfinții.
Acum mă aplec în lumină
și plâng în târziile rămășițe
ale stelei pe care umblăm.
Cu toată creatura
mi-am ridicat în vânturi rănile
și-am așteptat: oh, nici o minune nu se-mplinește.
Nu se-mplinește, nu se-mplinește!
Și totuși cu cuvinte simple ca ale noastre
s-au făcut lumea, stihiile, ziua și focul.
Cu picioare ca ale noastre
Isus a umblat peste ape.
[1924]

VEAC

Umblă mașinile subpământești. În nevăzut peste turnuri
intercontinentale zvonuri electrice.
De pe case antenele pipăie spații
cu alte graiuri și alte vești.

Semnale se-ncrucișează albastre prin străzi.
În teatre strigă luminile, se exaltă libertățile insului.
Se profețesc prăbușirile, sfârșesc în sânge cuvintele.
Undeva se trage la sorți cămașa învinsului.

Arhanghelii sosiți să pedepsească orașul
s-au rătăcit prin baruri cu penele arse.
Danțatoarea albă le trece prin sânge, râzând s-a oprit
pe-un vârf de picior ca pe-o sticlă întoarsă.

Dar sus, la o mie de metri-nălțime, spre răsărit
stelele își spun povești prin cetini de brazi
și-n miez de noapte râtul mistreților
deschide izvoarele.
[1929]

IOAN SE SFÂȘIE ÎN PUSTIE

Unde ești, Elohim?
Lumea din mânile tale-a zburat
ca porumbul lui Noe.
Tu poate și astăzi o mai aștepți.
Unde ești, Elohim?
Umblăm turburați și fără de voie,
printre stihiile nopții te iscodim,
sărutăm în pulbere steaua de subt călcâie
și-ntrebăm de tine - Elohim!
Vântul fără de somn îl oprim
și te-ncercăm cu nările,
Elohim!

Animale străine prin spații oprim
și le-ntrebăm de tine, Elohim!
Până în cele din urmă margini privim,
noi sfinții, noi apele,
noi tâlharii, noi pietrele,
drumul întoarcerii nu-l mai știm,
Elohim, Elohim!
[1926]

CETIRE DIN PALMĂ

La patruzeci de ani - în așteptare
vei umbla ca și-acum printre stele triste și ierburi,
la patruzeci de ani sugrumându-ți cuvântul
te-i pierde în tine - în căutare.
Prin ani un vânt o să te tot alunge subt cer,
vei mânca miere neagră și aplecat vei tăcea.
La patruzeci ca pe-un țărm vei ajunge
unde fără-ncetare
vei aștepta să vie la tine celălalt țărm,
jaf veșnic voindu-te pentru păsări
din cealaltă zare.
Pe șaptezeci și șapte de uliți
vei umbla desculț și cu capul gol:
ce sămânță n-a fost în deșert aruncată?
ce lumină n-a fost în zadar cântată?
[1927]

LA CUMPĂNA APELOR

SAT NATAL

lui Ion Pillat

După douăzeci de ani trec iarăşi pe-aceleaşi uliţi
unde-am fost prietenul mic al ţărânii din sat.
Port acum în mine febra eternităţii,
negru prundiş, eres vinovat.

Nimeni nu mă cunoaşte. Vântul, el singur, sau plopul
de aur. Plop înălţat de-un fir nevăzut asemenea fusului.
Nedumirit turnul se va uita două ore în urma mea
până m-oi pierde din nou subt dunga apusului.

Totul cât de schimbat! Casele toate sunt mult mai mici
decât le-a crescut amintirea.
Lumina bate altfel în zid, apele altfel în ţărm.
Porţi se deschid să-şi arate uimirea.

Dar de ce m-am întors? Lamura duhului nu s-a ales,
ceasul meu fericit, ceasul cel mai fericit
încă nu a bătut. Ceasul aşteaptă
subt ceruri cari încă nu s-au clădit.
[1931]

BOALA

Intrat-a o boală în lume,
fără obraz, fără nume.

Făptură e? Sau numai vânt e?
N-are nimenea grai s-o descânte.

Bolnav e omul, bolnavă piatra,
se stinge pomul, se sfarmă vatra.

Negrul argint, lutul jalnic și grav
sunt aur scăzut și bolnav.

Piezișe cad lacrimi din veac.
Invoc cu semne uitare și leac.
[1931]

LUMINA DE IERI

Caut, nu știu ce caut. Caut
un cer trecut, ajunul apus.
Cât de-aplecată e fruntea menită-nălțărilor altădată!

Caut, nu știu ce caut. Caut
aurore ce-au fost, țâșnitoare, aprinse
fântâni - azi cu ape legate și-nvinse.

Caut, nu știu ce caut. Caut
O oră mare rămasă în mine fără făptură
Ca pe-un ulcior mort o urmă de gură.

Caut, nu știu ce caut. Subt stele de ieri,
subt trecutele, caut
lumina stinsă pe care-o tot laud.
[1933]

SEMNAL DE TOAMNĂ

O voce ieri din adânc s-a-nălțat
amară, amară, amară.
Îngeri mulți murind și-au lăsat
lutul în tară.

Un semn pe subt cer ieri
s-a dat în cercul înșelăciunii.
Apoi spre Saturn au plecat

vântul, lăstunii.
[1931]

SEPTEMVRIE

Prin ceasul verde-al pădurii
otrăvuri uitate adie.
Cresc lângă ochiuri ciudate
brânduși cu viață târzie.

Cântecul vechi înc-o dată
vrea șipotul să și-l învețe.
În jilavul mușchi mi se-mbie
păreri șterse de tinerețe.

Mari turme cu clopote vin
prin amurgul gorunilor sferici
în codru stârnind ca un zvon
de trecute pierdute biserici.

Înalt unicorn fără glas
s-a oprit spre-asfințit să asculte.
Subt bolțile-adânci mă omoară
pădurea cu tulnice multe.
[1929]

CÂNTĂREȚI BOLNAVI

Purtăm fără lacrimi
o boală în strune
și mergem de-a pururi
spre soare-apune.

Ni-e sufletul spadă
de foc stinsă-n teacă.
Ah iarăși și iarăși
cuvintele seacă.

Vânt veșnic răsună
prin cetini de zadă.
Purces-am în lume
pe punți de baladă.

Străbatem amurguri
cu crini albi în gură.
Închidem în noi un
sfârșit sub armură.

Purtăm fără lacrirni
o boală în strune
și mergem de-a pururi
spre soare-apune.

Răni ducem - izvoare -
deschise subt haină.
Sporim nesfârșirea
c-un cântec, c-o taină.
[1930]

MUNTE VRĂJIT

Intru în munte. O poartă de piatră
încet s-a-nchis. Gând, vis și punte mă saltă.
Ce vinete lacuri! Ce vreme înaltă!
Din ferigă vulpea de aur mă latră.

Jivine mai sfinte-mi ling mânile: stranii,
vrăjite, cu ochii întorși se strecoară.
Cu zumzet prin somnul cristalelor zboară
albinele morții, și anii. Și anii.
[1930]

PLAJĂ

Platanii suri și cedrii-n mare
semințiile și-adapă.
În larguri vinetele brazde
se-ntind subt pluguri mari de apă.

Văzduh și port, pescari și vameși
au ațipit în spațial cald.
Vântul alb c-un ochi se caută
de-aici pe țărmul celălalt.

Ins pierdut în ceasul rar
mă uit prin spinii de la ușă,
oameni goi zac în nisip
tăcuți, ca-n propria lor cenușă.

În joc cu piatra câte-un val
și-arată solzii de pe pântec.
Între slavă și veninuri
mă-ncearcă boală ca un cântec.
[1929]

SEARĂ MEDITERANEANĂ

Faruri ghicite
pe mare dau semn.
Viespii se-nchid în
cristale de lemn.

Se strânge în țărnă
de nu știu ce chin,
ca o mână crispată,
amarnicul spin.

Adie sud cald
prin urnele sparte,
prin sângele meu,
prin fluier departe.

Din Hades cântând
privighetorile vin,
s-așază pe masă
'ntre pâne și vin.
[1931]

HOTAR

Calea Lactee abia ghicită se pierde
scrisă în noapte fierbinte și calmă,
ca linia vieții runic săpată
într-o imensă zăbavnică palmă.

Pașnic ca untdelemnul cel veșnic
se scurge subt bolți Aheronul.
Acum ah de trecere cine va-ncepe cântarea?
Acum ah negrele ape cui îi dau tonul?

Pescăruși speriați din tenebre se-nalță
când luntrea cu umbre alunecă iară.
Suflete-n zbor de frunte mi se lovesc
zbârnăind ca rădăștile-n vară.

Total e împlinit. De șapte ori răsucit
răsuflă în somn Aheronul.
Acum ah de trecere cine va-ncepe cântarea?
Acum ah negrele ape cui îi dau tonul?
[1933]

VRAJĂ ȘI BLESTEM

Pe creasta nopții moara seacă
macină lumină-n gol.
Lopeți se-nalță și s-apleacă.

Războiul după ușă pus

țese singur - vezi suveica?
Fă o cruce spre apus!

Fântânile la uliți rele
gălеți coboară și ridică
'n cerul jefuit de stele.

Cuiburi în copaci s-aprind
ca de-o mână. Ard cu flăcări.
Auzi ouăle pocnind.

Duhul răului tot vine
'n sat nelocuit să pască
iarba morților de bine.

În satul vechi de lângă lună
uși se-nchid, uși se deschid.
Umbra mea cade pe zid.
[1932]

TRENUL MORȚILOR

Cât e noaptea-n lung și-n lat
nu s-aude un lătrat.
Colo numai dintre spini
pân' la stelele-n vecini
licuricii dau lumini.

Licuricii cu lămpașe
semne verzi dau spre orașe
pentr-un tren care va trece
prin văzduhul mare, rece.
Pentr-un tren care-a veni,
nimeni nu-l va auzi.
[1932]

CEREASCĂ ATINGERE

Ce arătare! Ah, ce lumină!
Stea alb-a căzut în grădină,

necăutată, neașteptată: noroc,
săgeată, floare și foc.

În iarbă înaltă, în mare mătasă,
căzu din a veacului casă.

S-a-ntors, ah, în lume o stea.
Mi-s mânile arse de ea.
[1931]

ÎNTREBĂRI CĂTRE O STEA

Stea care subt carul cel mare abia licărești
nedumerită-ntre șapte lumini, a cui stea ești?

Ești steaua lui Verde-mpărat - duhul nemântuit?
Ce sărbătoare scutești? Ce ceas împlinit?

Aperi un mare mormânt, sau vreo apă vindecătoare?
Păzești un norod, o cetate, sau numai o floare?

Peste ce suflet, peste ce sfinte recolte
veghezi mistuită subt vinete bolte?

De ești a mea, păzindu-mi anul și vatra,
n-aruncă nimenea după tine cu piatra?
[1932]

RUNE

În chip de rune, de veacuri uitate,
poart-o semnătură făpturile toate.

Slăvitele păsări subt aripi o poartă
'n liturgice zboruri prelungi ca viața.
În slujba luminii, urnă fără de toartă,
luna și-o ține ascunsă pe fața
vrăjită să nu se întoarcă.

Stane de piatră, jivine, cucută
poart-o semnătură cu cheie pierdută.
Pecete tăinuită de două ori -
fată de foc, arătare, care pe țărm
ridici acum brațele peste mare,
o porți subsuori.

Rune, pretutindeni rune,
cine vă-nseamnă, cine vă pune?
Făpturile toate, știute și neștiute,
poart-o semnătură - cine s-o-nfrunte?
Crinii muntelui - subtlunari -
și-o duc neajunsă pe creștet.
Subt ceruri mumele-o poartă pe frunte.
[1932]

NAȘTERE

Făptură nouă, iată pe frunte
întâia lumină te-a uns!
Pe noi repede soartă ne mână
tu fără pas ne-ai ajuns.

Făptură de nicăiri coborâtă-n
imperiul mumei,
auriu, tânăr, proaspăt ulcior
rupt din coastele humei!

Griji, biruinți și uimiri încercând
în preajma ta sta-vom ades.
Dura-vei în not o lumină, mare ca-ncrederea

cu care tu azi ne-ai ales.

Sus stelele cele mai treze
aprind cărbuni de diochi.
Subt strașina vremii vei crește
încet, ca o lacrimă-n ochi.
[1931]

ARHANGHEL SPRE VATRĂ

Mă-ntorc de acum ca
albina spre stup,
cu harul subt aripi
cu-amurgul în trup.

Pe cumpăna lumii
o zi se înclină
plină de fapte
și fără de vină.

De câte ori calc
prin brazda bătută,
buzele humei
pe tălpi mă sărută.

Mă-ntorc de acum spre
vatra-n lumină.
Adâncile mele
orzuri se-nchină.
[1931]

STĂ ÎN CODRU FĂRĂ SLAVĂ

Stă în codru fără slavă
mare pasăre bolnavă.

Naltă stă sub cerul mic

și n-o vindecă nimic,

numai rouă dac-ar bea
cu cenușă, scrum de stea.

Se tot uită-n sus bolnavă
la cea stea peste dumbravă.
[1930]

DIN ADÂNC

Mamă, - nimicul - marele! Spaima de marele
îmi cutremură noapte de noapte grădina.
Mamă, tu ai fost odat' mormântul meu.
De ce îmi e așa de teamă - mamă
să părăsesc iar lumina?
[1933]

COLINDĂ

pentru Dorli

Doarme colo în poiată
pruncușor fără de tată.
Și măicuța mama lui
se tot plânge boului
c-a născut în Vifleim,
n-are scutece de in,
n-are apă, n-are fașă,
nici opaiț, nici nănașă.
Iosif cercul de pe cap
în cuier și l-a lăsat
și-a plecat unde-a plecat
ca să-l latre cânii-n sat.
Noaptea-i neagră, ceasu-i lung,
stă măicuța lângă prunc.
Să le ție de urât

înger nalt s-a coborât.
Și în noapte înadins
degetul și l-a aprins.
Arde îngerul lui Dumnezeu
ca o lumânare de său.
[1933]

URSUL CU CRIN

Se odihnește subt prunii bisericii, adulmecă
arhaicul vânt. O fată i-a pus ieri in brațe un crin.
Va mai trece printr-o mie de sate.
I se va-ntinde prescură, pe drumuri stropite cu vin.

Bolnavii de oase din cele o mie de sate
în cale-i s-aștern. El îi calcă de rău. Și de bine
el joacă, vorbe uitate spunând lângă umerii lor.
Spre seară boala iese din casă, din gând și din vine.

Are-un mers larg, când purcede, ca de-mpărat.
Chihlibar - miez galben - poartă subt fruntea-n apus.
Cu mânile - în stânga și-n dreapta - pare că veșnic
și-ar împărți pădurile, ce le are în țara de sus.
[1933]

LUMINĂ DIN LUMINĂ

În mijlocul dimineții stă taurul neînjugat.
Stăpânește un câmp. Lucește ca o castană
proaspăt cojită.
Printre coarnele lui soarele vine în sat.

Lângă apă lină stă în puterea zorilor taurul
nemișcat. Înălțat și frumos.
E ca Isus Christos:
lumină din lumină, Dumnezeu adevărat.
[1933]

HAIDUCUL

Intră în codru, în patria verde.
Mai stă o clipă cu mâna în barbă.
Gândește aiurea, la aur, la sânge,
și-și face inele de iarbă.

Va trebui să taie de-acum
potecile toate de-a curmezișul.
S-a pierde în munte, s-a pierde,
uitându-și de mumă și moarte.

S-a duce tot mai adânc până unde
se-nchid toamna șerpii subt stâncă.
Va să desferece duhul pădurii
și șipote negre cari cântă.

N-o să-l mai vadă nimeni cu anii.
Numai de sus pretutindeni
l-a dovedi cu țipăt uliul
și buha cu scurte jelanii.
[1931]

ȚARĂ

Pe dealuri se-nalță solare
podgorii albastre și sonde.
Râuri spre alte seminții
duc slava bucatelor blonde.

Țara și-a-mpins hotarele
toate până în cer.
Pajuri rotesc - minutare în veșnicul ceas -
peste câmp și oier.

Fluturând în veșminte

de culoarea șofranului,
ard fetele verii ca steaguri
în vântul și-n râsetul anului.
[1931]

LA CURȚILE DORULUI

LA CURȚILE DORULUI

Prin vegherile noastre - site de in -
vremea se cerne, și-o pulbere albă
pe tâmple s-așază. Aurorele încă
se mai aprind, și-așteptăm. Așteptăm
o singură oră să ne-mpărtășim
din verde imperiu, din raiul sorin.

Cu linguri de lemn zăbovim lângă blide
lungi zile pierduți și străini.
Oaspeți suntem în tinda noii lumini
la curție dorului. Cu cerul vecini.

Așteptăm să vedem prin columne de aur
Evul de foc cu steaguri pășind,
și fiicele noastre ieșind
să pună pe frunțile porților laur.

Din când în când câte-o lacrim-apare
și fără durere se-ngroașă pe geană.
Hrănim cu ea
nu știm ce firavă stea.
[1938]

ANI, PRIBEGIE ȘI SOMN

Anii se vor lungi
încet, încet, cu tot mai mari pași
de la oraș la oraș.
Mă opresc cu ochii în huma săracă,
mi se pare că anii aceștia
de osteniri fără zare,
de rătăciri și aureole amare,
vor ține până la urmă,

ca un vânt ce mă-mbracă
și-mi zvântă ființa.

Acestui cutreier nu-i chip să-i dărui
temeiul promis
și mersul de-un mal să-l anin,
subt călcâie
nu se ivește țărâna și piatra
ce mi se cuvin.
Cum steaua nu are deasupra mea
nici un nume,
n-o pot ruga
nici să se stingă, nici să rămâie.

Pân' la cercul de miazănoapte,
unde auzi scârțâind în viforniță
osia bolții, umblat-am prin feluri de locuri.
Subt semn capricornic
răzbii printre pinii cu umbra zgârcită.
Seminții, pretutindenea altele,
aprind alte focuri,
și soarele-mpinge alt orruc.
Fâlfâind ca din steaguri cu
zariștea-ntreagă,
soarta își face cu mine jocul potrivnic.
Un negru noroc prin văzduhuri străine
îmi ține de strajă,
nu mă dezleagă.

Văd anii crescând și pașii lungind
peste toate văile, muchile, iernile, verile,
peste toate clopotele și toate tăcerile.
Podișul m-alungă, șesul mă cere, tot altul.
Singură vatra nu mi-e-ngăduită,
și cum aș slăvi scânteia-mpământenită,
cenușa și pravila, fumul - înaltul!

Stau acu iarăși cu fața spre țară.
Întoarcerea va să rămână un vis,
să nu calc o nespusă poruncă
sau poate fiindcă făpturii așa-i este scris.
Numai noaptea, în fiece noapte,
somnul mai vine,
sosindu-mi din depărtatele plaiuri
mi-aduce un pic de-ntuneric,
ca un pumn de țărână din patria mumelor,
din cimitire de raiuri.
[1937]

ANNO DOMINI

Intrat-a noaptea-n burg, fără de vamă.
Și-i dat să ningă iar sub ore sure.
Tânjesc pe streșinile catedralei
medievale duhuri de pădure.

Bătaia ceasului stârnește liliacul
din somnul lung, în care s-așezase.
Cenușa îngerilor arși în ceruri
ne cade fulguind pe umeri și pe case.
[1937]

LÂNGĂ CETATE

Nebunul cetății spre turn
privește, călcând pe coturn.
Ce spornic e timpul, ce lin
prin noi strecuratul venin!

Bang-bang! Cât de bine ar fi
cetatea să uite o zi
că ceasul îi este stăpân!
Dar ornicul bate bătrân.

Izbânzile cui n-au căzut?
Și inima cui n-a tăcut?
Ah, luntrele toate spre-apus
un val aherontic le-a dus!
[1937]

ÎN PREAJMA STRĂMOȘILOR

Pe lespezi dacă te-apleci
auzi scarabei sărutând părinteștile luturi,
crengile noastre căzute-n adânc, în ținuturi
amare și reci.

Pe lespezi urechea de-o pui, audu-se viermi
cu freamăt porniți pe căile vremii
cu carnea noastră să se cuminece
pe rând în nouă duminece.
[1937]

CORBUL

Câmp alb. Descinde-ntrupat din funingei
un corb.Îl vezi, fetița mea, Ana?
În toamnă pe-aici se stingea aurie povestea,
țâșnea veverița, cădea castana.

Corbul își măsură pasul, scrie-n zăpadă
nou testament, sau poate o veste cerească,
pentru cineva care ar trece prin țară
și n-a uitat de tot să cetească.

Noi, oamenii, noi am uitat.
[1937]

IEZERUL

În pâlnia muntelui iezerul netulburat
ca un ochi al lumii, ascuns, s-a deschis.
Oglindește un zbor prea înalt și ceasul
curat ce i-a fost odată promis.

Cată lung Ochiul spre Nord și spre vârste,
și mulcom apoi spre vânătul cer.
Visează-n amiazi despre rodii de aur,
care se coc, senine, în ger.
[1937]

TREZIRE

Mocnește copacul. Martie sună
Albinele-n faguri adună
și-amestecă învierea,
ceara și mierea.

Nehotărât între două hotare,
cu vine trimise subt șapte ogoare,
în văzduhuri zmeu,
doarme alesul, copacul meu.

Copacul meu.
Vântul îl scutură, Martie sună.
Câte puteri sunt, se leagă-mpreună,
din greul ființei să mi-l urnească,
din somn, din starea dumneyeiască.

Cine vântură de pe muncel
atâta lumină peste el ?

Ca lacrimi - mugurii l-au podidit.
Soare, soare, de ce l-ai trezit?
[1937]

BUNĂVESTIRE PENTRU FLOAREA MĂRULUI

Bucură-te, floarea mărului, bucură-te!
Uite în preajmă-ți pulberi de aur
ca un nor în aer!
Țâșnesc firele ca dintr-un caier
de pretutindeni și de nicăiri! Nici o făptură
nu-ntreabă. - Polenul căzut în potire
ca un jar îl îndură
toate florile, în dulci suferinți
peste măsură
și peste fire.
Bucură-te, floare ca ghiocul,
și dumirește-te!
Nu trebuie fiecare
să știm cine-aduce și-mprăștie focul.
Dar, vezi, arhanghel sunt, iar tu ești floare,
și dacă-ntrebi, nu pot să tac
și să mă strâng în cingătoare.
Cine-l aduce, caldul, cutremurul? Iată,
acesta e Vântul, nimenea altul. E Vântul,
nevăzutul voievod
fără trup, fără mâni,
al acestor săptămâni.
Bucură-te, floarea mărului,
și nu te speria de rod!
[1937]

OASPEȚI NEPOFTIȚI

Plecară iarăși voievozii daci
spre miazănoapte, de unde ne veniră,
cu oile și cu bourii.
Și ceilalți, cari din răsărit sosiră
cu arapi și cu cămile,
de asemeni se înduplecară
mai târzior, pe seară.
Fecioara-n marea zarvă nu se miră
că și-a pierdut condurii.

Vrea liniște Maria
după atâția oaspeți,
vrea liniște de-acu, și bucuria
să fie-a ei, deplină.
Poate mai bine-ar fi
să sufle-n steaua de la poartă,
s-o stingă. Ea singură-i de vină
că sosesc atâția trași-împinși
din patru vânturi, cu nechez de soartă.
De-aceeași prea senină
părere e și asinul bătrân,
ce roade-n petice condurii
găsiți prin paie și prin fân.
Maria n-avu timpul pân-acum
nici măcar să-și vază pruncul
de-atâta solie din atâta drum.
S-apleacă peste iesle
și peste lumină Maria.
De dragoste-i țâșnește laptele
în sâni, și-i umezește ia.
[1937]

ALESUL

Voinicelul de șapte ani
se călește lângă cei bolovani
la marginea satului.
Ca-n marginea lumii și-a leatului.

O șoaptă trece printre oameni ades,
și-alunecă zvonul pe limbile pomului:
El e cel chemat? El e cel ales?
Frunza verde - Fiul Omului?

Soarta lui scrisă-i pe aripi de vultur,
Dar văzduhul încă nu vrea
să i se adune, să i se-nchege subt zbor.

El se deprinde. Cu o rădașcă. Cu un nor.

Lupta de astăzi fu lungă și grea.
Spada i s-a tocit de-o stea.
[1937]

CIOCÂRLIA

Cântă cineva în nori de zi
deodată cu zorile. Cine-o fi?
Cântă cineva-n văzduh.
E o pasăre? E duh?
Numai el o fi, numai el:
pământeanul puțintel
cu trupul ca bucatele
mult lăudatele,
cu glasul ca seninul
cu sânge ca aminul.
Numai el poate fi:
Hristosul păsăresc! Cel
ce-n fiecare zi
se-nalță o dată,
biruitor fără fier,
din holdă la cer,
și descântă păcatele
peste toate satele.
[1937]

SATUL MINUNILOR

Ajuns-am prin pulberi și miriști
unde răzbat fără sfat numai unii.
Drumeaguri ades ocolit-am prin liniști
după mersul albastru al lunii.

Lângă fântânile darului harului
pâlpâie boalele, țipă lăstunii.

Plin este satul de-aromele zeului
ca un cuib de mirosul sălbăticiunii.

Legi răsturnând și vădite tipare
minunea țâșnește ca macu-n secară.
Cocoși dunăreni își vestesc de pe garduri
dumineca lungă și fără de seară.
[1938]

BELȘUG

- Negrule, cireșule,
gândul rău te-mprejmuie.

Jinduiesc la taine coapte
guri sosite-n miez de noapte.

Om și păsări, duhuri, fluturi,
nu așteaptă să te scuturi.

Prea ești plin de rod și vrajă,
vine furul, pane-ți strajă!

- Las' să vie, să culeagă,
Vara mea rămâne-ntreagă.

Stelele deasupra mea
nimeni nu mi le-a fura!
[1937]

BAZIN ÎNTR-UN PARC

La fața stihiei
peștii s-adună,
cu ochii întorși
se uită la lună.

Suveici de aur,
mici zei de apă,
luând sfatul lunii
învată să tacă.
[1937]

CÂNTECUL BRADULUI

Subt Ursa Mare, surpat de bureți,
neatins de om, neajuns de ereți,
bătrân, bătrân, în imperiul meu
bradul bărbos străjuiește mereu.

Lichene și buhe și viespi îl cuprind.
Păianjenii sfinți prin cetini se-ntind.
La un veac, tot la un veac, din înalt
mi-l lovește în creștet fulgerul alb.

Stă între zodii și țară un brad.
Sărutate de fulger - crengile ard.
Dar, iată, se scutură numai de scrum,
și flamura-i nouă și fără de-ajun!

Mistrețul poveștilor iară și iar
încearcă de scoarță prăsele de var.
Și făr' de-asfințit în imperiul meu
tânărul brad străjuiește mereu.
[1937]

1917

Focul tăcu. E zi de odihnă. Privim din tranșee
rețeaua, livada cu flori, și zdrențele-n sârmă.
Simți Paștile-n liniști. Încă o dată cei zece tovarăși
stăm într-o groapă, asemenea bărcii fără de cârmă.

Scumpe făpturi, fluturi mulți, năvălesc din apus

cu-nalte sclipiri jucăușe, curate.
Trec pe deasupra în pâlcuri, culori salvate
din alt continent, cufundat și răpus.

Mâne bătaia va-ncepe din nou. Fii, inimă lemn,
când fiecare-n tăcere se-ntreabă: care pe munte
cădea-va întâiul? - Când fiecare pe cealaltă frunte
ar vrea să citească un semn.

Eu singur le zic: Fiți liniștiți! Odată cu zorile
cădea-vor întâi nu oameni, ci florile!
Dedițeii aceștia cu bluze albastre,
păpădii cu coifuri de aur ca ale noastre!
[1938]

DESTIN

Cocori s-au porrut spre clime de flăcări
în țipăt de-abia auzit peste țară.
Vâslesc prin înalturi, trași parcă-n țeapă
pe-o rază lunară.

Mâne-or ajunge la vaduri. Peste tenebre
trei zile pluti-vor dormind, să nu cadă.
Fulger monosilabic i-arată în noapte
sus peste mări biruind în baladă.
[I938]

ASFINȚIT MARIN

Piere în jocul luminilor
saltul de-amurg al delfinilor.

Valul acopere numele
scrise-n nisipuri, și urmele.

Soarele, lacrima Domnului,

cade în mările somnului.

Ziua se curmă, și veștile.
Umbra mărește poveștile.

Steaua te-atinge cu genele.
Mult tălmăcești toate semnele.

Ah, pentru tine sunt largile
vremi? Pentru tine catargele?

O, aventura, și apele!
Inimă, strânge pleoapele!
[1937]

ESTORIL

Casele cresc în pădurea de pini
albe sau ca șofranul,
lucind pe coline.
Mai potolit oceanul
mângâie locul sorin.
Largul priește nălucilor line.

Cu crestele-n arc, doar bătrânii palmieri
se mai leagănă încă
întârziați în furtuna de ieri.

Îmbrăcată în zâmbet și aur
Cora brodează
subt oleandri, subt alungitele foi.
Timpul ce iese din casă,
cât de ușor l-ai putea prinde
iar să-l reții cu un fir de mătasă.

Aceasta e pacea. Pacea, în care
crește imperiul

ceresc printre noi.
[1938]

ALEAN

lui Bazil Munteanu

De ceasuri, de zile veghez
pe-un galben liman portughez.

Cu zalele-alăturea drept,
cu mânile cruce pe piept.

Doinind aș privi șapte ani
spre cerul cu miei luzitani,

De nu m-ar găsi unde sunt
neliniștea morii de vânt.

De nu aș pieri, supt de-un astru
văzut-nevăzut, în albastru.
[1938]

BOARE ATLANTICĂ

Cu repezi copite de-argint
în zori măgărușii bat străzile.
Nălucile, cari adineaori erau, se dezmint.

Pe chei se trezesc sibilinele
glasuri. Lumina așteaptă prilejul
să-nece biserici, corăbii, colinele.

Din portul cu zvon de maree
pescarii sosesc cu povara pe creștet.
În coșuri: țestoase, țipari, curcubee.

Boarea atlantică pipăie morile,
veacul de mijloc, laptele mării,
părul femeilor, scrumul și florile.

În dimineața de roz mărgărint
o inimă, singură și de la sine,
purcede solară grin anotimp.
[1938]

VÂNZĂTORUL DE GREIERI

Un strigăt în noapte pe bulevard: grilu! Din câmp
vânzătorul intrat-a-n oraș pe-un măgar, cu greieri
în păr și pe brațe, ieșiți din corfele pline.
Cată să-i vânză-n piață. Se uită aiurea și tâmp.

Să vânză ar vrea o palmă de luncă-n cetate,
un cântec mai nou pentru vetre și casă.
Argint viu și negru e roiul - pe umeri.
Grilu, grilu! Cu sunetul scump, de zare aleasă!

Astfel intrarea și-o fac în oraș prin țipătul străzilor,
nestânjeniți în cântare - greierii țării.
Fetița mea singură, Ana lumina, în noapte
i-aude, și-o clipă surâde lunii și mării.
[1938]

UNICORNUL ȘI OCEANUL

Sfios unicornul s-abate la mal,
privește în larg, spre cea zare, cel val.

S-ar da înapoi când unda l-ajunge,
dar taina cu pinteni de-argint îl străpunge.

Pe țărm unicornul, o clipă cât anul,
se-nfruntă-n poveste cu oceanul.

E apă, sau altă ființă, cu plesne,
în care se simte intrând pân la glesne?

Se-nalță de spaimă-n paragini
când taina se sfarmă la margini.
[1938]

COASTA SOARELUI

lui Vasile Băncilă

Frunză verde, dragele
linele colinele
strâng de sus luminile.
Ape cântă, largele.

Trec pe drum copitele
și prin gând ispitele.
Pasărea din iniște
sparge bolți de liniște.

Chiparoși ca fusele
'n toate cimitirele
ne abat privirile
către inimi - dusele.

Neclintite-s morile,
gândul, sarcofagele,
frunza și catargele.
Ard în lume orele.
[1938]

ÎNTOARCERE

Lângă sat iată-mă iarăși,
prins cu umbrele tovarăș.

Regăsescu-mă pe drumul
începutului, străbunul.

Câte-s altfel - omul, leatul!
Neschimbat e numai satul,

dup-atâți Prieri și toamne
neschimbat ca Tine, Doamne.

Aur scutură alunul.
Fluier zice. Cade fumul.

Greierii părinților
mulcom cântă, mulcom mor.

Cu aroma-i ca veninul
amintește-mi-se-arinul.

Mult mă mustră frunza-ngustă.
Vântul lacrima mi-o gustă.
[1942]